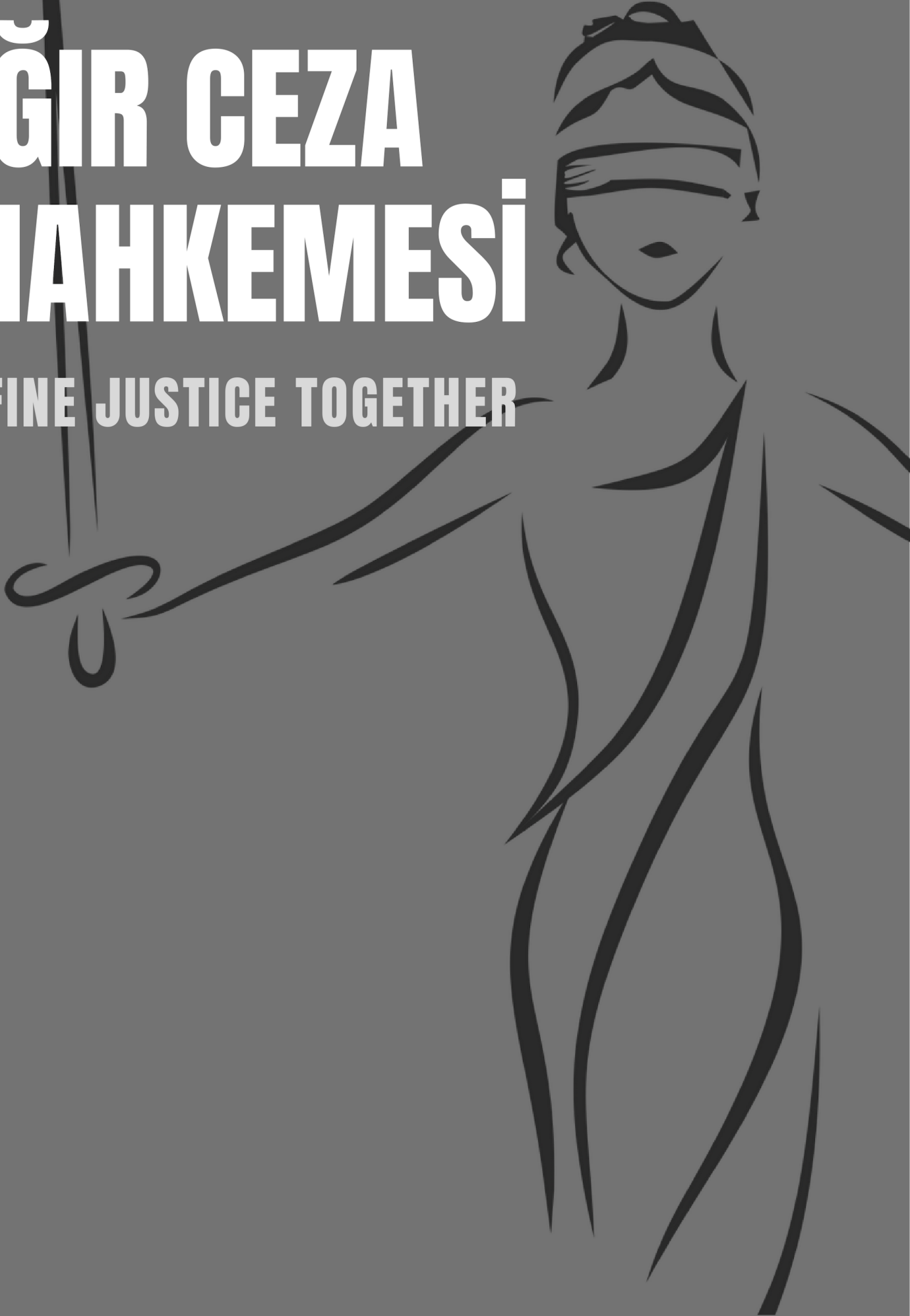

TCS'24

AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DEFINE JUSTICE TOGETHER

Themis Court Simulations 2024

Ağır Ceza Mahkemesi

Çalışma Rehberi

İçindekiler

1. Genel Sekreter Mektubu

2. Mahkeme Başkanı Mektubu

3. Türk Ceza Hukuku Tarihçesi

- a. 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu Dönemi
- b. 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu Değişiklikleri
- c. Meşhur 141 ve 142'nci Maddeler
- d. Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyetine İlişkin Diğer Değerlendirmeler
- e. 765 Sayılı TCK'nın 1960-2000 Yıllarındaki Pratiği
- f. 5237 Sayılı Kanun Dönemi

4. Ağır Ceza Mahkemesinin Türk Ceza Hukukundaki Yeri

- a. Tanımı İtibariyle Ağır Ceza Mahkemesi
- b. Türk Yargı Sistemine Girişi
- c. Adım Adım Ağır Ceza Mahkemesi
- d. Duruşma Düzeni
- e. Sahip Olduğu Amaç

5. Ağır Ceza Mahkemesinin Görev ve Yetkisi

- a. Görevi Bakımından Ağır Ceza Mahkemesi
- b. Kapsamına Giren Suçlar Bakımından Ağır Ceza Mahkemesi
- c. Yetkisi Bakımından Ağır Ceza Mahkemesi
- d. Ceza Muhakemesi Kanununda Düzenlenmiş Görevleri Bakımından Ağır Ceza Mahkemesi

6. Örgütlü Suçların Muhakemesi

- a. Suç Örgütü Tanımı
- b. Terör Tanımı
- c. Türkiye Cumhuriyeti Mevzuatında Terörle Mücadele
- d. Örgütlü Suçların Muhakemesi

7. Ağır Ceza Mahkemesi İlgili Yargılamasına Konu Olaylar

- a. Olaylar Öncesi Ülkenin Genel Durumu
- b. Çağlayan Muharebesi
- c. Anayasayı Koruma Çağrısı
- d. Uzunçapa Suikasti ve Ayasofya Cenazesi

- e. Dördüncü Cumhuriyet Kitabı ve Tandoğan Tutuklanması
- f. Necasetten Yeşile Boyanmış Günler Tiyatrosu
- g. Kemalist Akademisyenler Cumhuriyet Yemeği
- h. 24 Aralık Darbe Girişimi

8. Generaller Davası

9. Yargılamada Uygulanacak Mevzuat

- a. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
- b. Türk Ceza Kanunu
- c. Terörle Mücadele Kanunu
- d. Ceza Muhakemesi Kanunu
- e. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

10. Ağır Ceza Mahkemesi Komitesi Hakkında

- a. Mahkemede Usul
- b. Yargılama Öncesi Oluşan Olaylar
- c. Yargılamada Esas Hakkında Alınması Gereken Kararlar
- d. Davanın Önemi

11. KAYNAKÇA

Genel Sekreter Mektubu

Değerli katılımcılar, Konferansın Genel Sekreteri olarak sizleri Themis Mahkeme Simülasyonları 2024 ile tanıştırmak benim için bir ayrıcalıktır.

Bu yıl bir kez daha Türkiye'nin önde gelen, organizasyonel mükemmeliyetin yanı sıra akademik doygunluğa da sahip bir moot court konferansına ev sahipliği yapıyoruz. Bu konuda her geçen yıl kendini daha da geliştiren Themis Mahkeme Simülasyonları olarak hedefimiz bu geleneği sürdürmek ve sizlere eşsiz ve heyecan verici bir deneyim yaşatmaktır.

Bu yıl da bir geleneği eklemelerle sürdürüyoruz. Perspektifimiz, hukukun en heyecan verici, rekabetçi ve öğretici alanlarında mahkemelere sahip olmaktı ve bu kapsamda, altı ilginç mahkeme hazırladık.

Bu heyecan verici mahkemeleri hazırlayan akademik ekip ve Genel Sekreter Yardımcım Ece Koç adına hepinize Themis Court Simulation'a hoş geldiniz demek istiyorum. Aynı şekilde, organizasyon ekibimiz de deneyiminizi mümkün olduğunca kolaylaştırmak için sizleri nazik misafirperverlikleriyle karşılayacaktır.

Ayrıca, tüm akademik ekibime şimdiden teşekkür etmek istiyorum. Harika bir grup insanla çalışma fırsatım olduğunu görebiliyorum, bu nedenle böyle bir ekibe sahip olduğum için mutluyum. Onların potansiyeli ile bu yolculuğun inanılmaz keyifli geçeceği çok açık. Ayrıca Genel Müdür arkadaşlarım Sayın Can Deryahan'a ve Genel Müdür Yardımcıları Sayın Berfin Rabia İstek'e ve sayın Nur Damla Karadurmuş'a yorulmak bilmeyen organizasyon ekibine teşekkür etmek istiyorum. Onlar sonsuz çabalarıyla bu konferansı mümkün kılan kişilerdir. Mektubuma son verirken, Themis Court Simulations adına bir kez daha hepinize bu yılki etkinliğe hoş geldiniz diyorum ve adaleti yeniden birlikte tanımlamak için sabırsızlandığımızı belirtmek isterim!

Saygılarımla,

Kaan Ünder

Themis Court Simulations 24' Genel Sekreteri

Mahkeme Başkanından Mektup:

Çok Değerli Katılımcılarımız,

Hepiniz Themis Court Simulations 2024 konferansına hoşgeldiniz. Ben Göktuğ ŞİRİN ve sizlere Ağır Ceza Mahkemesi mahkeme direktörü olarak hizmet verecek olmaktan büyük kıvanç ve mutluluk duyuyorum.

Ağır Ceza Mahkemeleri her hukukçunun merak ettiği ve aklına gelen ilk mahkeme olmaktadır. Ceza hukukumuzda büyük önemi olan Ağır Ceza Mahkemeleri kabul edilmelidir ki en çok ilgi çekici davaları ve olayları da kendi görev alanı içerisinde bulundurmaktadır.

Bu yılki Ağır Ceza Mahkemesi komitemizde bir grup komutan ve er tarafından düzenlenen başarısız askeri müdahalenin ardından bu askeri müdahaleye ve müdahaleyi gerçekleştirmeye çalışan silahlı örgüte yardım veya ilişki durumu olduğu iddia edilen sporcular, iş adamları, akademisyenler, gazeteci ve sanatçıların yargılanmasına ilişkindir. Bu mahkemede katılımcılar, mahkeme ve darbe öncesi yaşanan olayları ele alacak ve olay içi aktörlerin hal ve davranışlarını değerlendirerek onların suç iştiraklerini ve saikleri konusunda karara varacaklardır. Mahkemenin duruşmaları gergin, düşünceli zor ve söz veriyorum ki çok eğlenceli geçecektir.

Sözlerimin sonuna gelmeden önce bana mahkemeyi ve mahkeme için gerekli evrakları düzenlerken yardımcı olan akademik asistanlarım Berfin SARIHAN ve Dilara TOPÇU'ya, bana bu mahkemeyi emanet eden ve bir kez bile olsun bana olan güvenini kaybetmeyen Genel Sekreterimiz Kaan ÜNDER'e ve Vekili Ece KOÇ'a ayrı ayrı teşekkürlerimi sunarım.

Konferansta görüşmek üzere!

Göktuğ ŞİRİN

Ağır Ceza Mahkemesi Mahkeme Direktörü

I. Türk Ceza Hukuku Tarihçesi:

Modern anlamda Türk ceza hukukunun başlangıcı ilk kodifikasyon hareketlerinin başladığı Tanzimat Dönemine uzanır. 1810 tarihli Fransız Ceza Kanunundan neredeyse aynen çevrilerek iktisap edilen ve cumhuriyetin ilk yıllarında da yürürlükte kalan 1858 tarihli Ceza Kanunname-i Hümayun bu dönemde kabul edilmiştir. Kanun, çağdaş ceza hukuku kurumlarını oluşturması ve genel suç teorisiyle uyumlu sayılması sebebiyle pozitif bir azlım olarak görülmüş ve 1926 yılında 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun kabulüne kadar yürürlükte kalmıştır. 765 Sayılı “TCK” ise diğer Kıta Avrupası ülkelerinin ceza hukuku gelişmeleriyle paralel şekilde liberal ve özgürlükçü 1889 İtalyan Zanardelli Kanunundan esinlenerek oluşturulmuştur. Cumhuriyetin ilk ceza kanunu niteliğindeki mülga 765 Sayılı TCK da 2005 yılında yapılan ceza hukuku reformu ile yürürlükten kaldırılmıştır. 765 Sayılı TCK, yürürlükte olduğu yaklaşık 80 yıllık süreçte değişik siyasi iktidarlar tarafından toplam 70 kez değiştirilmiş, kendi içinde bütünlüğünü kaybetmiş, çelişkili ve antidemokratik bir hal almıştır. Bahsedilen şartlar ışığında çağın ihtiyaçlarına daha uygun ve hukuk devleti ilkesine hizmet edecek nitelikte yeni bir kanun zaruret doğmuştur. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu da bu dönemde toplumun çeşitli paydaşlarının kazılımı ve Meclis içerisinde büyük bir uzlaşma zemininde hazırlanmıştır. Temel kanun yanında aynı yıl 5271 Sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu, 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve ilgili diğer mevzuat da kabul edilmiş, böylece köklü bir ceza hukuku reformu gerçekleşmiştir.

a. 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu Dönemi:

765 sayılı TCK, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşu sırasındaki köklü değişimlerin hukuk düzenindeki yansımalarından yalnızca biri olarak ortaya çıkmıştır. Liberal bir ruhu vardır. Bu nedenle radikal bir tercihi yansıtır. Cumhuriyetin kurucu liderleri, ufuktaki yeni dönem için yeni bir anlayış benimsediğinde esas hedefleri olan ekonomik büyüme ve muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak için yeni Cumhuriyetin hukuk düzeninin de aynı şekilde köktenci bir yaklaşımla tayin edilmesi gerektiğine inanmıştır. İmparatorluğun son döneminde keyfiyetin önüne geçmek ve hukuk düzeninin ülke içinde yeknesaklaştırılması amacıyla Fransız menşeli 1858 Ceza Kanunu yürürlüğe konsa da bu kanun İslam hukukunun etkisinden kurtulamamıştır. Örneğin 1858 Ceza Kanunu’nda 1810 Fransız Kanunu’ndaki gibi hapis cezası esas ceza olarak kabul edilmemiş, ölüm cezası temel yaptırım olarak korunmuştur. Bu da Ceza Kanunname-i Humayun’un kendisinden bekleneni yerine getiremediği, bilakis aynı egemenlik sahası içerisinde birden fazla hukukun uygulandığı çift başlı bir düzen yaratacağı anlamına gelir. Bu dönemde Cumhuriyetin kuruluşunda yeni anlayışa paralel, yüzünü Batıya dönmüş bir hukuk düzeni inşa etmek amacıyla Avrupa kanunları incelenmeye başlanır. Bu kapsamda çağının en yenisi olmamakla birlikte ceza teorisini kurumsallaştırabilen ve merkezine insanı alan, birincil yaptırımı bedeni ceza yerine hapis olan İtalyan Ceza Kanunu çevrilerek 1926 yılında kabul edilir. 1926 tarihli Kanunun özgürlükçü ceza anlayışının kısa sürede bu yönüyle Türkiye Cumhuriyeti’nin içinde bulunduğu kontekste hizmet etmediği anlaşılır. Cumhuriyet reformlarının yerleşmesi gereği farklı bir ceza hukuku pratiğini zorunlu kılar. Yeni siyasi otoritenin paydaşları arasındaki düzeni sağlama endişesi daha ağır basığında kanun, yürürlüğe girmesinden yalnızca 10 sene sonra kapsamlı değişikliklerin hedefi haline gelir. Bu kapsamda 1936 yılında İtalyan Faşist

dönemi kanunu olarak bilinen Rocco Kanunu çevrilerek TCK değiştirilir. Bu değişiklikle TCK'nın özgürlükçü yapısı Rocco Kanunun otoriter devletçi ruhuyla değiştirilmiş olur.

b. 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu Değişiklikleri:

765 sayılı TCK döneminin ceza hukuku pratiği açısından sorunlu kabul edilmesinin çeşitli sebepleri vardır. İlk olarak 1926 tarihli Ceza Kanunun temel hak ve özgürlükleri ele alışı gayet problemlidir. Bu dönem klasik hakların ötesinde yeni haklardan söz edilmeye başlanıp bunlara anayasa ve uluslararası sözleşmeler seviyesinde güvence sağlanırken 765 sayılı TCK, uğradığı değişikliklerden sonra çekirdek hakları garantileme konusunda dahi sıkıntıya düşen bir metin haline gelir. Nitekim 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 3038 sayılı Kanun ile değiştirilen ve esasen ilga edilene kadar düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün önündeki en büyük engellerden birini ihtiva eden meşhur 141 ve 142 nci maddeler de bu dönemde yürürlüğe girmiştir.

c. Meshur 141 ve 142'nci Maddeler:

Mülga 765 sayılı TCK'nın 141 ve 142'nci maddeleri , kanun sistematigi içerisinde “*Devletin Şahsiyeti Aleyhine Cürümler*” başlığı altında düzenlenmiş ve herhangi bir sınıf siyasetini yasaklamayı hedeflemiştir. Bu hükümle birlikte hukuk düzeni içerisinde, demokratik kanallar aracılığıyla veya şiddete dayalı olması fark etmeksizin belli ideolojiler çevresinde örgütlenmek engellenmiştir. Kanunkoyucu, 141 ve 142'nci maddelerin gerekçesinde açıkça “*komünist*” ve “*anarşist*” cemiyetlerin madde kapsamında olduğuna işaret etmiştir. Örgütlenme ve düşünce özgürlüğünün önünde engel teşkil ettiği için Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasıyla iptali istenen maddeler Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa'ya aykırı bulunmamış, bilakis ‘AYM’ ilgili kararında söz konusu maddelerin Anayasanın 6 ncı maddesindeki “*egemenliğin devredilmezliği*” ilkesi ile uyumlu olduğunu ileri sürmüştür. Her ne kadar artan komünizm tehdidine karşı, mevcut düzenin değiştirilmesinin önüne geçmek amacıyla böyle bir hüküm tesis edilse de egemenliğin devri veya belli bir zümreye bırakılması anlamına gelmeyen barışçıl ve demokratik nitelikteki diğer örgütlenmeler için de bu hükümler yürürlükten kaldırıldıkları zamana kadar problematik kalmıştır.

d. Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyetine İlişkin Diğer Değerlendirmeler:

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti kapsamında denilebilecek bir diğer önemli içtihat 1963/16 E. 1963/83 K. nolu Anayasa Mahkemesi kararıdır. 1960 Darbesi sonrası darbe dönemindeki eylemler hakkında negatif eleştiride bulunmak veya devrik Demokrat Parti uygulamalarını övmek “7.3.1962 tarih ve 37 sayılı Anayasa Nizamını, Milli Güvenlik ve Huzuru Bozan Bazı Fiiller Hakkında Kanun” gereği suç sayılmış, bu suçu işleyenler için 1 yıldan 5 yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür. İlgili hüküm hiçbir hukuki değeri korumadığı ve düşünce özgürlüğünü ihlal ettiği gerekçesiyle norm denetimi kapsamında Anayasa Mahkemesi'nin önüne geldiğinde Mahkeme, iptal davasını “*düşünce sadece insan kafasının içinde kaldığı sürece sınırsızdır.*” şeklinde bir gerekçe kurarak reddetmiştir. (Anayasa Mahkemesi, T. 8.4.1963, E.1963/16, K. 1963/83) AYM'nin hakların kullanılmasını sınırlamak değil, ortadan kaldırmak anlamına gelen bu yaklaşımı hukuk devleti ilkeleri ve temel hak ve özgürlükleri sınırlama ölçütleri ile bağdaşmayacak niteliktedir. Bu dönemde Anayasa

Mahkemesi'nin varoluş amacına aykırı şekilde kamu özgürlükleri hususunda benzer doğrultuda hakların içini boşaltarak yapacağı birçok değerlendirme vardır.

e. 765 Sayılı TCK'nın 1960-2000 Yıllarındaki Pratiği:

1936 değişikliklerinden itibaren, yaşanan istikrarsızlıklar ve darbeler ışığında, sürekli olarak kişi hak ve özgürlüklerinden devlet lehine feragat edildiği, bireyin hakları ve devletin meşru müdahale alanı denkleminde devletin üstün kılındığı, kamu düzeninin ve istikrarın devamlı öneclediği bir anlayışla ceza hukuku mevzuat sayısız kez değiştirilmiştir. Bu uygulamalar 1971 yılında askerin mevcut hükümete kamu düzeninin sağlanamadığı, 61 Anayasasının sağladığı özgürlüklerin halkı anarşiye sürüklediği gerekçesiyle müdahale etmesi sürecinde bir kez daha ivme kazanır. Askerin darbe tehdidinden çekinen Meclis, bu müdahale sonucu Ceza Kanununda suç ve cezaların kapsamını genişletti birtakım değişiklikler yapmak zorunda kalır. 1973 tarih ve 1699 sayılı Kanun bu dönemde kabul edilir. Devlet Güvenlik Mahkemesi gibi ihtilafli bir uygulama hukuk düzenimize ilk kez bu müdahalenin bir sonucu olarak girer. 12 Mart Muharrasından sonra artan sınırlamalar toplum ve siyasetteki hoşnutsuzluğun ırmanması sonucunu kaçınılmaz hale getirir. 12 Eylül 1980 tarihinde hukuk düzenimizi temelden etkileyen askeri darbe gerçekleşince artık ceza hukukundaki eski anlayış tamamen terk edilir. 1982 Anayasası'nda karşılığını bulan düzenin ve devletin korunması amacı bütün mevzuata ve kamusal alana antidemokratik uygulamalar ile sirayet eder. 1982 Anayasasının giriş bölümünde insan haklarına ilişkin düzenlemeler yerine ideolojik açıklamalara yer verildiği ve rejimi etkin kılmak için ceza hukukunun aracı hale getirildiği görülür. Özellikle örgütlenme ve ifade özgürlüğüne ilişkin keyfiyete varan sınırlamalara cevaz verilmesi, aykırı davranışların başta işkence olmak üzere insan onuru kavramıyla bağdaşmayan uygulamalara maruz kaldığı bu dönemde adil yargılanma ve savunma hakkı gibi ceza mahkemesinin temel prensiplerinin de çiğnenmesinden çekinilmemiştir. Bu kapsamda 1982 Anayasasının 143 üncü maddesinde düzenlenerek yeniden kurulan Devlet Güvenlik Mahkemeleri açıkça doğal hakim ilkesine, mahkemelerin bağımsızlığına gölge düşüren pratikler olarak anılır. Süregelen süreçte zaten oldukça sınırlanan temel hak ve özgürlükler rejimi, sıkıyönetim ve olağanüstü hal kanunlarıyla da iyice zedelenmiş, öyle ki bazı dönemlerde bazı hakların kullanılması durdurulmuştur.

f. 5237 Sayılı Kanun Dönemi:

Milenyuma yaklaşkça Türkiye Cumhuriyeti'nin Avrupa ile ilişkilerinde iyileşmeyi hedeflediği bir dönem başlar. İlk olarak AİHM'e bireysel başvuru hakkının kabul edilmesi ve devamında 1999 yılında Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne aday ülke olarak ilan edilmesi 58. ve 59. Hükümetlerin Avrupa normlarına uygun kabul edilmeyen mevzuatı değiştirme girişimlerine neden olur. Bu dönemde 1982 Anayasası'nda 19 kere değiştirildikten sonra sıra Avrupa Birliği'ne giriş için en büyük engellerden birini teşkil eden ceza mevzuatının değiştirilmesine gelir. Çünkü zaman içerisinde askeri müdahaleler ve çarşan gruplar tarafından içi boşaltılmış ceza mevzuatı insan haklarına dayalı demokratik bir toplumda yaşamayı imkansız hale getirmiş, gelinen nokta da Batı demokrasisi temelli bir oluşumun parçası sayılmak zorlaşmıştır. 2003 yılında çalışmalarına başlanan Türk Ceza Kanunu 2004 yılında kanunlaşp 1 Haziran 2005 yılında yürürlüğe girince Avrupa Konseyi'nin Türkiye üzerindeki denetimi kaldırılmış ve Türkiye'nin AB müzakereleri hızlanmıştır.

g. 5237 Sayılı Kanunun Mülga Ceza Kanunlarıyla Kıyaslanması:

5237 sayılı TCK, Türkiye tarihinde ilk kez seçilmiş bir parlamento tarafından yapılması sebebiyle önemlidir. Eski ceza mevzuatından farklı olarak 5237 Sayılı TCK, ne yıkılmak üzere olan bir imparatorluğu toparlamak gibi bir misyona sahiptir ne de yeni kurulan bir devletin ideolojisinin toplum nezdinde yerleşmesinin bir aracıdır. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu, ilk defa tabandan tavana bir anlayışla ve toplumun ihtiyaçlarını karşılamak üzere hazırlanmıştır. 5237 sayılı TCK, hukuk devleti ilkesinin güzel bir görünümünü sunar. İlk olarak Kanun'da kapsamlı bir suçta ve cezada kanunilik düzenlemesi mevcuttur. “*Ultima Ratio*” ilkesine uygun olarak kabahatler suç olmaktan çıkarılmıştır. Kusur ilkesi, cezanın belirlenmesinde temel ölçüt olarak düzenlenmiş ve buna bağlı olarak objektif sorumluluk halleri kaldırılmıştır. Ölüm cezasının da kaldırılması ve infaz hukukundaki iyileştirmeler, suçlunun rehabilite edilmesi anlayışının benimsenmesi ile Türk ceza hukuku reformunun insancılık ilkesine yakınlaştığı ve bu yönüyle Kara Avrupası hukuku ile uyumlu hale geldiği söylenebilir.

II. Ağır Ceza Mahkemesinin Türk Ceza Hukukundaki Yeri:

a. Tanımı İtibariyle Ağır Ceza Mahkemesi:

5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde adli yargı ilk derece mahkemeleri; hukuk ve ceza mahkemeleri olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Ceza mahkemeleri; sulh ceza, asliye ceza ve ağır ceza mahkemeleri ile özel kanunlarla kurulan diğer ceza mahkemeleridir. Adalet Bakanlığına bağlı olarak kurulan ve bir adli yargı ilk derece mahkemesi olan ağır ceza mahkemesi, esas tahliliyle; kişilerin gerçekleştirmiş olduğu hukuka aykırı eylem ve davranışlar ile ceza hukuku sistematığında önemli hak ihlallerine sebebiyet veren buna bağlı olarak da daha fazla ceza öngörülen suçlarda yetkili kılınan ceza mahkemesi türüdür. Asıl olarak, asliye ceza mahkemesine göre daha ağır yaptırımı bulunan suçların yargılanmasında görevli mahkemedir.

b. Türk Yargı Sistemine Girişi:

Ağır ceza mahkemesi, Türk yargı sisteminde Yüce Divan'dan sonraki en büyük ilk derece ceza mahkemesidir. Ağır ceza mahkemesinin Türk yargı sistemine tam anlamıyla girişi ise 2004 yılında olmuştur. Ağır ceza mahkemesinin kapsamına giren suçlar; ilgili 5235 sayılı Kanunun 12.maddesinde belirtilmiş olduğu haliyle, kanunların ayrıca görevli kıldığı haller saklı olmak üzere daha fazla ceza öngörülen suçlar; ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis ve on yıldan fazla hapis cezalarını gerektiren suçlar olarak düzenlenmiştir. Buna göre bu suçlarla ilgili dava ve işlere bakmakla yükümlü olan mahkeme hükümdeki açık ifade şekliyle işbu ağır ceza mahkemesi olarak belirlenmiştir.

c. Adım Adım Ağır Ceza Mahkemesi:

Ağır Ceza Mahkemesi'nin hukukumuzdaki yerini almadan önceki dönemde kapsamına giren suçlar bakımından görevli mahkemeler özetle aşağıdaki gibidir: Devlet güvenlik mahkemeleri, Türk hukuk sistemine ilk kez 1961 Anayasası'na 1973 yılında eklenmiş bir maddeyle girmiştir. İlgili maddeyle, 1973 yılında kurulmuş devlet güvenlik mahkemeleri;

bünyelerinde askeri hakim bulundurması sebebiyle sıkça eleştirilere maruz kalmıştır. Bu sebeple Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları doğrultusunda yıllar içinde çok sayıda tazminat ödemiştir. 1999 yılına gelinmesiyle birlikte, devlet güvenlik mahkemelerindeki görevli askeri hakimler çıkarılmıştır. Türkiye'nin 2004 yılında, Avrupa Birliği'ne katılma amacıyla yaptığı reformlar doğrultusunda da; konuyla ilgili Anayasa değişikliği teklifinin TBMM tarafından kabul edilmesiyle beraber Anayasa'nın devlet güvenlik mahkemelerinin kuruluşuna ilişkin 143. Maddesinin yürürlükten kaldırılması ile devlet güvenlik mahkemeleri kapatılmıştır. Teknolojinin hızla gelişimi; artan organize suçlara ve suçların işlenişindeki karışıklığa sebebiyet vermiştir. Bu gereksinim de; bu konularda uzman savcı ve hakim ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu doğrultuda Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda yapılan değişiklik ile Cumhuriyeti ve devletin iç ya da dış güvenliğini ilgilendiren davalara bakmakla yetkilendirilen ancak 2004 yılında kapatılan devlet güvenlik mahkemelerinin yerini bu gereksinimlere hizmet verebilecek özel yetkili ağır ceza mahkemeleri almıştır. Esas itibarıyla, bu iki mahkeme arasında isimleri haricinde büyük bir fark bulunmamaktadır. Devlet güvenlik mahkemelerinin devamı niteliği taşıyan özel yetkili ağır ceza mahkemeleri, 2014'de Terörle Mücadele Kanunu madde 10'da yapılan değişiklikle kaldırılmıştır. Ve yasa kapsamına giren suçlara ilişkin davalar, -Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay'ın yargılayacağı kişilere ve askeri mahkemelerin görevlerine ilişkin hükümler ile çocuklara özgü kovuşturma hükümleri saklı kalacak şekilde- ağır ceza mahkemelerinde görülecek şekilde düzenlenmiştir.

d. Duruşma Düzeni:

Ağır Ceza Mahkemesi'nin duruşma düzeni ise 5271 Sayılı Kanun'da düzenlenmiştir. Bu kanunda düzenlenmiş hükümlerce, ağır ceza mahkemelerinde kural olarak bir başkan ve yeteri kadar üye bulunmaktadır. Kararlar oy birliği ya da oy çokluğu ile müzakere yapılmak suretiyle alınmaktadır. Mahkemede bulunan bir başkan ve iki üye toplanarak karar vermektedir. Duruşmalara ayrıca Cumhuriyet savcısı da katılmaktadır. Bu mahkemelerde Cumhuriyet savcıları iddia makamı olarak görev almaktadır. Ağır ceza mahkemesinde duruşmaya, sanığın ve müdafinin hazır bulunup bulunmadığı, çağrılmış tanık ve bilirkişilerin gelip gelmedikleri tespit edilerek başlanmaktadır. Mahkeme başkanı; duruşmanın başladığını, iddianamenin kabulü kararını okuyarak açıklamaktadır. Tanıklar ise duruşma salonundan dışarı çıkarılmaktadırlar. Duruşmada, sırasıyla; sanığın açık kimliği saptanmakta, kişisel ve mali durumu hakkında kendisinden bilgi alınmakta, iddianame veya iddianame yerine geçen belgede yer alan suçlamanın dayanağını oluşturan eylemler ve deliller ile suçlamanın hukuki nitelendirmesi anlatılmakta, sanığa, yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmamasının kanunî hakkı olduğu ve diğer hakları bildirilmekte, sanık açıklamada bulunmaya hazır olduğunu bildirdiğinde, usulüne göre sorgusu yapılmaktadır. Ağır ceza mahkemesi başkanı; duruşmayı yöneten, sanığı sorguya çeken, delillerin ikame edilmesini sağlayan ceza muhakemesi süjesi olarak görev yapmaktadır. Duruşmada verilecek kararlar, Cumhuriyet savcısı, duruşmada hazır bulunan müdafî, vekil ve diğer ilgililer dinlendikten; duruşma dışındaki kararlar, Cumhuriyet savcısının yazılı veya sözlü görüşü alındıktan sonra verilmektedir.

e. Sahip Olduğu Amaç:

Son tahlilde; maddi gerçeğe hukuka uygun şekilde şüphelinin, sanığın ve mağdurun haklarını koruyarak ulaşmayı amaçlayan ceza muhakemesinin bir süjesi olarak ağır ceza mahkemesi de; hukuk güvenliğini tesis etmek amacıyla, hukuk devleti ilkesinin ortaya koyduğu usul hukuku sistemi çerçevesinde, hukuk kurallarını gözeterek ve de uygulayarak maddi gerçeğe ulaşmayı hedeflemektedir.

III. Ağır Ceza Mahkemesinin Görev ve Yetkisi:

a. Görevi Bakımından Ağır Ceza Mahkemesi:

Maddi (Görev) Anlamda Yetki, suç çeşidinin ve dolayısıyla cezanın ağırlık derecesine göre yargılama yetkisinin ilk derece adliye mahkemeleri arasında paylaştırılması anlamına gelmektedir. Kanunda bu “görev” olarak düzenlenmektedir. Ceza Muhakemesi Kanunu madde 3’te görev başlığı altında mahkemenin görevlerinin kanunla belirleneceği düzenlenmiştir. Adli yargı ilk derece mahkemeleri yukarıda da bahsedilmek suretiyle hukuk mahkemeleri ve ceza mahkemeleri diye ikiye ayrılmış, ceza mahkemeleri ise; sulh ceza mahkemeleri, asliye ceza mahkemeleri, ağır ceza mahkemeleri, özel kanunlarla kurulan diğer ceza mahkemeleri olmak üzere belirtilmiştir. Maddi anlamda yetkinin zaruri sonucu olarak; cezaları ağır olan suçlara bakan mahkeme, cezası daha hafif suçlara bakan mahkemeye nazaran “yüksek yetkili” mahkeme olarak basamak oluşturmaktadır.

b. Kapsamına Giren Suçlar Bakımından Ağır Ceza Mahkemesi:

5235 sayılı Kanun’un 12. maddesinde ağır ceza mahkemesine konu oluşturacak suçlar: Kanunların ayrıca görevli kıldığı hâller saklı kalmak üzere, Türk Ceza Kanununda yer alan yağma (m. 148), irtikâp (m. 250/1 ve 2), resmî belgede sahtecilik (m. 204/2), nitelikli dolandırıcılık (m. 158), hileli iflâs (m. 161) suçları, Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısımının Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar (318, 319, 324, 325 ve 332nci maddeler hariç) ve 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun kapsamına giren suçlar ve sayılan bu suçlar dolayısıyla açılan davalar ile ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis ve on yıldan fazla hapis cezalarını gerektiren suçlar olarak sıralanmıştır. İlgili maddede değinilen; Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısımının Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlarda -318, 319, 324, 325 ve 332.maddelerin hariç tutulmasıyla- kapsama giren suçlar; devletin güvenliğine karşı suçlar, düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluktur. Bu başlıklar altında düzenlenmiş suçlar genel olarak devlete karşı işlenmiş suçlardır. Son olarak 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun kapsamına giren suçlar; propaganda yapma suçu ve örgüt üyeliği suçu vb. siyasi nitelikli suçlardır. Bu maddenin son tahlilinde ağır ceza mahkemesinin; kanunda özel olarak ağır ceza mahkemelerinde yargılanacağı hüküm altına alınmış suçların dışında 10 yılın üstünde hapis cezasını gerektiren suçların yargılama mahkemesi olarak yetkilendirildiği sonucuna varılır.

c. Yetkisi Bakımından Ağır Ceza Mahkemesi:

5235 sayılı kanunun 14.maddesince; mahkemelerin görevlerinin belirlenmesinde ağırlaştırıcı veya hafifletici nedenler gözetilmeksizin kanunda yer alan suçun cezasının üst sınırı göz önünde bulundurulmalıdır. Hükümdeki ağırlaştırıcı ve hafifletici nedenlerden anlaşılması

gereken suçun nitelikli halleridir. İlgili hüküm çerçevesinde suçun nitelikli hallerinin bağımsız suçlar niteliğini taşıdığını söylemek mümkün değildir. Belirtilmelidir ki; nitelikli hallerde kanun koyucu temel suç tipine eklediği bazı unsurlarla o suçun daha ağır ya da daha hafif cezalandırılmasını istemektedir. Fakat aslolan yine temel suç tipi olacaktır. Uygulamada ise nitelikli hal kapsamına göre cezanın üst sınırının belirlenebildiği görülmektedir. Aslında kanunda belirtilen hüküm dikkate alındığında mahkemenin yetki tayininde sadece temel suçun esas alınması gerekmektedir sonucuna varmalıyız. Ayrıca belirtmek gerekir ki; mahkemelerin görev yönünden yetkisi, esas olarak kamu düzeninden kaynaklanmaktadır. Bu sebeple, mahkemeler görev konusunu re'sen dikkate almak zorundadırlar. Ayrıca davaların tarafları her zaman madde yönünden yetkisiz yani görevsiz olduğu iddiasında bulunabilirler. Mahkemenin görev yönünden yetkisi, kovuşturma aşamasında ortaya çıkmaktadır. Ayrıca, ceza mahkemelerinin asıl görevi hali hazırda kovuşturma evresinde gerçekleşmektedir. Ancak, bireylerin özgürlüğünü ilgilendiren mühim konularda karar alma yetkisi de ağır ceza mahkemelerine verilmiştir.

d. Ceza Muhakemesi Kanununda Düzenlenmiş Görevleri Bakımından Ağır Ceza Mahkemesi:

Ceza Muhakemeleri Kanununun bazı hükümlerinde ağır ceza mahkemelerine soruşturma aşamasında birtakım görevler yüklenmiştir. Buna bir örnek olarak; Ceza Muhakemeleri Kanunu 161. maddesi çerçevesinde Cumhuriyet savcılıkları arasındaki yetki uyuşmazlıklarını ele alarak çözmesi gereken kurum ağır ceza mahkemesi olarak belirlenmiştir. Detaylandırılacak olursa; başka bir cumhuriyet başsavcılığından yetkisizlik kararıyla kendisine gelen bir cumhuriyet savcısı, eğer dosyanın kendi başsavcılığının da yetkisiz olduğu kanaatine varırsa yetkisizlik kararı vererek yetkili savcılığın belirlenmesi için soruşturma dosyasını, yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesine gönderir. Mahkemece bu konuda verilen karar kesindir. Yine sayılabilecek örnekler olarak; Ceza Muhakemeleri Kanunu 128. Maddesi çerçevesinde taşınmazlara, hak ve alacaklara el koymaya ağır ceza mahkemesince oy birliğiyle karar verileceği, Ceza Muhakemeleri Kanunu 140. Maddesi çerçevesinde ağır ceza mahkemeleri sanık ya da şüphelinin teknik araçlarla izlenmesine oy birliğiyle karar verebileceği itiraz edilmesi üzerine bu soruşturma tedbirine karar verilebilmesi için oy birliği aranacağı ve Ceza Muhakemeleri Kanunu 135. Maddesi çerçevesinde telekomünikasyon yoluyla iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ağır ceza mahkemesi tarafından oy birliğiyle karar verileceği ancak itiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için de oy birliği aranacağı hükümleri kanunda ifade edilmiştir.

IV. Örgütlü Suçların Muhakemesi:

a. Suç Örgütü Tanımı:

Kanun Koyucu Türk Ceza Kanunu madde 220'de, Kamunun Barışına Karşı Suçlar başlığı altında 'Suç işlemek amacıyla örgüt kurma' suçunu düzenlemiştir. Kamu düzenine aykırı olarak gayrikanuni bir amacı gerçekleştirmek üzere bir fiilin veya fiillerin işlenmesi için örgütlenmek amacıyla en az üç kişinin bir araya gelmesi Türk Ceza Kanunu bakımından örgüt kurma suçunun unsurlarının gerçekleştiği anlamına gelir. Bu bakımdan örgütlü suçluluktan söz edebilmek, üç kişinin bir örgütlenme etrafında kanunen yasaklanan bir amacı

gerçekleştirmek için birleşmesi halinde mümkün olur. Dolayısıyla ilgili suçta asgari fail sayısına ek olarak örgütlenme ve amaç-araç suç ilişkisinin varlığı gibi farklı koşullar aranır. Örgütlenme, failer arasında emir-komuta ilişkisini doğuran bir hiyerarşinin gerekliliğine işaret ederken amaç-araç suç ilişkisi kapsamında yapılan değerlendirme de kanunen yasaklanan bir amacı gerçekleştirmek için örgütün araç olarak ortaya çıkması anlamına gelir. Bu ilişkiye ek olarak kanunun lafzi yorumundan yola çıkarak amacı gerçekleştirmeye elverişli olmayan vasıta ve araçların kullanıldığı bir yapının Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci maddesi kapsamında bir örgütlenme oluşturmayacağı anlaşılr.

b. Terör Tanımı:

Terör örgütü suç örgütlerinin özel bir görünümü olarak kabul edilir. Terör örgütü, kişilerin “*terör suçu*” işlemek saikiyle bir araya geldiği organik yapının adıdır. Dolayısıyla örgüt kurma ve yönetme suçunun bünyesinde aranan özel kast, terör örgütü özelinde terör suçu işleme iradesi olarak tezahür eder. Terör ve terörizm, Anayasadaki temel ilkelere ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine uygun olarak kurulmuş demokratik düzeni yıkmaya, temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasını engellemeye yönelik; genellikle bir inancın, cemaatin veya ideolojinin etrafında örgütlenmiş bir terör örgütünün korkutma ve sindirmeye dayalı şiddet faaliyetlerinin tümünü ifade eder. Terörün anayasal düzeni, devletin egemenlik hakkını ve ülkenin insan unsurunu acımasız şekillerde hedef alması ülkelerin bu suçla mücadele etmek konusunda aktif olarak çalışmasını zorunlu kılar. Nitekim günümüzde terör dünyadaki her oluşum için bir tehdit ve çözülmesi gereken bir sorundur. Ülkelerin terörle mücadelede hukukun temel prensiplerine aykırılık içermemek koşuluyla kendi pratiklerini belirleme hakkı vardır. Kimi ülkede ceza kanunu sistematığı korunarak ceza kanununa terörle mücadeleye ilişkin hükümler eklenir, kimi ülkede ise terörle mücadele için özel ceza kanunları çıkarılır.

c. Türkiye Cumhuriyeti Mevzuatında Terörle Mücadele:

Türkiye en iyimser değerlendirmeye 1960'lardan günümüze değin çeşitli ideolojik, etnik veya dinci grupların terör eylemlerinin hedefi haline gelmiş ancak bu gruplarla mücadele konusunda atıl kalmıştır. 765 sayılı Türk Ceza Kanunu döneminde teröre karşı etkin ve bütüncül bir savunma mekanizması oluşturulmamıştır. Özel olarak bu hususu konu edinen mevzuat olan 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu ile 2935 sayılı Kanun'un uygulanmasına ilişkin yönetmelikler ancak PKK terörünün yükselmesiyle yürürlüğe girmiştir. Bu yasalar taşradaki terörle mücadele yöntemlerini açıklamak ve ilgili kurumları oluşturmak bakımından yetersiz kalınca kanundaki boşluklar, çıkarılan KHK'lar aracılığıyla hukuka aykırı olarak doldurulmuştur. 2000'li yıllara gelindiğinde terör olayları nispeten azalır. Bu dönemde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Avrupa Birliği ile entegrasyon politikalarına uygun bir ceza hukuku reformu yapmaya karar verir. Yeni çıkarılan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nu düzenleyen iradelerin farklılığı terörle mücadele hususundaki bütüncül olmayan yaklaşımı daha da görünür kılar. Nitekim 3713 Sayılı Kanun, terörizmin zirveye ulaştığı bir dönemde devletin anayasal düzenini korumak için kabul edilmişken 5237 sayılı TCK, terörün tehdit olmaktan çıktığı bir dönemde hazırlanmış, tamamen farklı bir zihniyetin ürünüdür. (TBB, *Türkiye ve Terörizm Raporu*, 2006, syf 560) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunundaki teknik yetersizlikler ve Kanun'un TCK ile de

uyumsuzluğu sebebiyle Terörle Mücadele Kanununda defalarca değişikliğe gidilmiş ve kanunun bazı maddeleri AYM tarafından iptal edilmiştir. Anılan tüm sebeplerin katkısıyla terörle mücadele konusunda kafa karışıklığı giderilmemiş ve çeşitli zafiyetlerin ortaya çıkması kaçınılmaz olmuştur.

d. Örgütlü Suçların Muhakemesi:

Örgütlü suçların nitelikleri gereği farklı yargılama usulüne tabi olması dünyada kabul görmüş bir uygulamadır. Bu suçlarla etkin şekilde mücadele edilebilmesi için ülkeler ihtisas mahkemelerini yetkili kılabilceği gibi bu suçların soruşturma ve kovuşturma süreçlerinin de genel ceza muhakemesinden ayrıksı olmasına imkan tanınabilir. Türkiye terörle mücadele hususunda bu anlayışa paralel olarak yalnızca devletin iç ve dış güvenliğini ilgilendiren suçların yargılanması ile görevli, ihtisas mahkemesi niteliğini haiz Devlet Güvenlik Mahkemesi'ni kurmuştur. İlk kez 1961 Anayasasında 1973 tarih ve 1699 Sayılı Kanunla yapılan değişiklik çerçevesinde oluşturulan Devlet Güvenlik Mahkemesi “DGM”, Anayasa Mahkemesi tarafından yürürlükten kaldırılrsa da 1982 Anayasasının 143. Maddesi ile hukuk sistemimize yeniden girmiştir. 1983 tarih ve 2845 sayılı Kanunla 1 Nisan 1984’de göreve başlamış olan DGM, 2004 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile lağvedilmiştir. DGM’lerin görevine son verildikten sonra bu tarihten 2014 yılına kadar örgütlü suçların muhakemesinden sorumlu mahkeme özel görevli ağır ceza mahkemeleridir.

2014 yılında özel görevli mahkemeler hukuk sistemimizden kaldırılmış ve bu türden davalar, ağır ceza mahkemelerinin görev alanına girmiştir. Bünyesinde askeri bir üye barındırması sebebiyle mahkemenin bağımsızlığı, adil yargılanma hakkı ve savunma hakkı ekseninde sürekli eleştirilen DGM’lerin kaldırılması müspet hukuk anlamında bir yararlı bir atılımdır.

Terör suçlarında soruşturma aşamasında uygulanacak hukuk, normal suçlardaki gibi 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’dur. Kanun, terör suçlarına ilişkin açıkça bir sınırlama getirmediği takdirde genel muhakeme hükümlerinin terör suçu şüphelisi için de aynen uygulanacağı kabul edilir. Ancak kanun, terör suçlarının tehlikeliliği sebebiyle istisnai olarak şüphelinin hakları konusunda bazı sınırlandırmalar öngörmüştür. Terör suçlusu şüphelisinin soruşturması sırasındaki farklılıklar şüphelinin hakları kısmında karşımıza çıkar. Terör suçları ve normal suçların muhakemesi hususunda ilk olarak incelenecek konu gözaltına alma kurumudur.

Gözaltına alma, CMK’nın 91.maddesinde düzenlendiği şekliyle bir suç işlediği şüphesi hakkında somut delillerin varlığı halinde şüphelinin hakim önüne çıkarılincaya kadar kolluk tarafından alıkonulmasıdır. Gözaltı süresi kişinin işlediği düşünülen suçun niteliğine göre değişir. Normal suçlar için gözaltı süresi, yakalanan kişinin yakalama yerine en yakın hakim veya mahkeme önüne gönderilme süresi hariç yakalama anından itibaren 24 saattir. (CMK 91/1). Terör suçlarında ise gözaltı süresi belirlenirken CMK’nın 251.maddesi devreye girer. Normal şartlarda yakalama anından itibaren 24 saat olan gözaltı süresi, bu ayrıksı düzenleme sebebiyle terör suçları için 48 saate çıkarılmıştır. Ayrıca terör suçunun şüphelisinin yakalanma koşuluna göre gözaltı süresinin uzatılabilmesi de mümkündür. Buna göre, şüpheli kişi OHAL bölgesinde yakalanmışsa CMK 91/3’de öngörülen uzatma süresi, koşullarının

gerçekleşmesi halinde, yedi güne çıkarılmıştır. Ancak CMK 91/3'ten farklı olarak OHAL bölgesinde yakalanan şüphelinin gözaltı süresinin uzatılması hakkında kararı Cumhuriyet Savcısının talebi üzerine hakim verebilir. Ayrıca hakimın genel düzenlemeden farklı olarak gözaltı süresini uzatma kararı vermeden önce yakalanan kişiyi dinlemek zorunda olduğu da kanunda açıkça öngörülmüştür. (CMK 91/5).

Terör suçları ve normal suçların muhakemesinde ikinci olarak incelenecek husus terör suçu şüphelinin müdafî hakları dahil olmak üzere diğer CMK kaynaklı haklarıdır. CMK'nın 147.maddesinde şüphelinin ifadesinin alınması ve sorgulanması sırasında uyulacak usul gösterilmiştir. Burada şüpheliye yönelik düzenlenen hükümlerde, aykırı bir düzenleme yapılmadığı sürece uygulanacak hukuk terör suçu şüphelisi ve normal suçun şüphelisi için aynıdır. Ayrık düzenlemeler ise kanunda sayma yoluyla gösterilmiştir. Bu kapsamda, ilk olarak normal suçlarda CMK 147/1-d'ye göre yakalanan kişinin yakınlarına yakalandığına dair derhal bilgi verilirken 5532 sayılı Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 10.maddesinin (a) bendine göre, terör suçu şüphelinin yakınlarından sadece birine Cumhuriyet Savcısının emri dahilinde bilgi verilir.

İkinci olarak CMK m.147/1-c normal suçlar için müdafî hakkını düzenlemiştir. Buna göre şüpheli, müdafî seçme hakkına sahiptir. Müdafî, şüphelinin ifade ve sorgusunda hazır bulunabilir. Müdafî seçebilecek durumda olmayanlar için ise baro tarafından bir müdafî görevlendirilir. Buna karşılık terör suçlarında 5532 sayılı Kanun m.10/b gereği gözaltı süresinde yalnızca bir müdafinin hukuki yardımından yararlanabilir. Ayrıca gözaltındaki şüphelinin müdafî ile görüşme hakkı Cumhuriyet savcısının istemi üzerine 24 saatle sınırlandırılabilir ancak o sürede şüphelinin ifadesi alınamaz. Üçüncü olarak CMK m149/1'e göre normal suçlarda şüpheli, soruşturmanın her aşamasında bir veya birden fazla müdafî yardımından faydalanabilir, CMK m.149/2 gereği soruşturma evresinde ifade almada en çok üç avukat bulundurabilir ve şüphelinin soruşturma evrelerinin herhangi bir aşamasında avukat ile görüşme hakkı engellenemez iken terör suçlarının şüphelisi 5532 sayılı Kanun m.10/c'ye göre yalnızca kolluk tarafından ifadesi alınırken bir müdafî hazır bulunabilir.

Son olarak CMK 153/3 hükmü gereği normal suçlarda şüpheli avukat aleyhine adli işlemlere ilişkin bir kısıtlama getirilemez. Müdafî şüphelinin ifadesi, bilirkişi raporları ve adı geçenlere ilişkin tutanakların incelenmesini talep edebilir. Ancak terör suçlarında 5532 sayılı Kanun m.10/d'ye göre, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürme riski sebebiyle müdafinin bahsedilen işlemleri yapma yetkisi Cumhuriyet savcısının istemi ve hakim kararıyla kısıtlanabilir. Ek olarak 5532 sayılı Kanun m.10/e'ye göre müdafî ve şüphelinin görüşmeleri incelemeye tabi tutulamaz. Ancak müdafinin örgüte yardım ettiği ispat vasıtalarına dayanılarak belgelendirilirse Cumhuriyet Savcısının istemi üzerine hakim, görüşmelerde bir görevli bulunmasına ve müdafî ve şüpheli arasında değiştirilen belgelerin incelenmesine karar verebilir. Hakimin belgelerin kısmen veya tamamen el değiştirmesine izin vermeme hakkına karşı savunma makamının itiraz hakkı ise saklıdır.

V. Ağır Ceza Mahkemesi İlgili Yargılamasına Konu Olaylar:

a. Olaylar Öncesi Ülkenin Genel Durumu:

Türkiye Cumhuriyeti, Haziran 2023 Seçimleri sonrası Demirkırat Partisini iktidara taşımıştır. Demirkırat Partisi hem muhafazakar kesime hem de ana akım Türk burjuvazisi ve medyası dışındaki güçleri temsil ettiğinden dolayı büyük bir ivme yakalamış, bu ivmesi karizmatik liderleri ve devlet ve bürokrasi anlayışı olan kadroları ile yükselmiştir. Seçim vaktine üç ay kala Demirkırat karşısında duracak olan en büyük aday kalp krizi geçirerek vefat etmiş ve karşı koalisyonun hızlıca çözünmesi sonrası Demirkırat 24 Haziran 2023 seçimlerinden tulum çıkarmıştır. Meclisin kesin çoğunluğu ve Cumhurbaşkanlığı makamı Demirkırat Partisine gitmiş, Cumhurbaşkanı Armağan Mustafa Tayfunlar seçilmiştir. Kabinesini ise partinin kurucu liderlerinden kurmuştur. Bunlardan öne çıkanları İçişleri Bakanı Muhittin Zorlu, Hazine ve Maliye Bakanı Nabi Dursunlu ve Gençlik ve Spor Bakanı Sadullah Erbakır olmaktadır. Ayrıca Diyanet İşleri Başkanı olarak da İslam ilmi ile uğraşanların ve bazı muhafazakar kişilerin bildiği ve saygı duyduğu Muhammet Sadık olarak seçilmiştir.

Demirkırat hükümetinde başlarda ekonomik olarak gelişme kaydedilmiş ise de bu başarılar eski Türk burjuvazi üyelerinden Cenk Uzman'ın ve Bilgin Türkay'ın tasfiyeleri süreci yüzünden tepki çekmiştir. Ancak Demirkırat döneminin en çok konuşulan ve dikkat çeken dönemleri muhafazakar kanadın isteklerini yerine getirmek amaçlı laik ve demokratik cumhuriyet değerlerinden taviz verildiği tartışmasıdır. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın iktidar lokomotifini olarak kullanılması, radikal İslami okumaların ve düşüncelerin devlet politikası olarak görülmesi ve buna müteakip dini ve cinsiyet kimlikleri konusunda baskıların oluşması iddiaları bu değerlerin erozyonu iddialarını da doğurmuştur.

Ülkenin bahsedilecek olan olaylardan önce toplumsal cinsiyet ve dini kimlikler üzerinden ve laiklik ile demokratik cumhuriyet tartışmaları yüzünden çok gergin olduğu ve milli bir bilincin oluşmasından öte bir kutuplaşma olduğunun hatırlatılması gerekecektir.

b. Çağlayan Muharebesi:

Türkiye Cumhuriyeti'nde kadın voleybolu yıllar boyunca gelen tecrübe ve yetenekli genç bir kadronun aynı dönemde bulunması ile hem takımlar düzeyinde hem de milli takım düzeyinde ciddi başarılar yakalamıştır. Bu yetenekli Türk kadronun başını ise yıllar boyunca Voleybol ve Futbol'a verdiği altyapı ve transfer yatırımları ile İstiklalSpor ve efsanevi başkanı Yüksel Saraç olmuştur.

Bu yatırım ve başarılı voleybol oyunu sonunda meyvesini vermiş ve Kadın Voleybol A Milli Takımı 2025 yılında 15 Haziran-3 Eylül tarihlerinde oynanan Avrupa Kadınlar Voleybol Şampiyonasını finalde İtalya'yı 3-1 yenerek kazanmışlardır. Kazanan kadroda ilk altıda oynayan isimler sırası ile pasör çaprazında Melike Vargas, smaçörler Ebru Karatürk ve Hatice Karaca, ortaoyuncular olarak Azra Şimşek ve Banu Vardar ve libero olarak takım kaptanı Lal Kırıcıoğlu bulunmaktadır. Turnuva boyunca en çok sayı alan iki kişi Pasör Çaprazı Vargas ve smaçör Karatürk olmaktadır ve Karatürk Belçika'ya karşı oynanan yarı finalde ve finalde maçın oyuncusu bile seçilmiştir.

3 Eylül saat 23.17’de biten ve neredeyse dört saat süren final maçı sonrası Türk Kadın Voleybol A Milli Takımı ya da resmi lakapları ile “*Filenin Sultanları*” kupayı Lal Kırıcıoğlu’nun ellerinde saat 23.46 da kaldırdı ve aynı vakitte zafer fotoğrafı da çekti. 4 Eylül tarihinde muhafazakar bir gazete olan “*Yeni Sabah*” gazetesinin spor sayfasında “*Türkiye Avrupa Fatih*i” başlığı altında yayımladı ve fotoğrafa da haberde yer verdi. Ancak haberde yer verilen ve Filenin Sultanlarının zafer pozu verdiği fotoğrafta tüm takım üyelerinin teninin gözüktüğü yerler sansürlenerek servis edilmişti.

Milli Smaçör Ebru Karatürk 4 Eylül 2025 saat 16.34’de sosyal medyada Muhbir Gazetesinin sansürlü haberinin alıntılanarak “*Minareler Süngü, Kubbeler Miğfer Olunca Bizim Şortlar*” şeklinde ünlü Asker Duası şiirine göndermeli yorum yaparak paylaştı. Daha önce yaşam tarzı ve cinsel yöneliminden sebeple hakaretlere uğrayan Ebru Karatürk, bu paylaşımının ardından paylaşımının altında ve kendisine atılan direkt mesajlarda saldırıya uğradı. Rahman Gülebatan adlı rumuza sahip sosyal medya kullanıcısının kendisine yaptığı “*Sana forma veren bu devlete ve din-i İslama şükredeceğine bir de lanet oku. Allahsız sapkın*” şeklinde yorum yapması üzerine Ebru Karatürk cevap vererek “*islamınız ve devletinize smaç koydum öldü*” şeklinde cevap vermiştir. Aynı şekilde kendisine Abdülaziz Bayrak adlı şahıstan gelen “*Sana tahammül etmeye devam ediyoruz*” şeklindeki gönderi yorumuna Ebru Karatürk “*Boş yapma Abdülaziz*” şeklinde cevap vermiştir. Bu iki cevap tüm sosyal medyada infial yaratmış ve muhafazakar kesim sosyal medyadan Emniyet Genel Müdürlüğü ve Adalet Bakanlığı ile İçişleri Bakanı Muhittin Zorlu’yu göreve çağırıştır.

5 Eylül günü saat 14.00’da Kırmızı Televizyon Grubu’na ait bir kanal olan Vaktin Ahvali adlı haber kanalına konuk olan Gençlik ve Spor Bakanı Sadullah Erbakır tartışma programında Ebru Karatürk’ün sosyal medya cevaplarını ve gönderisini değerlendirmiş ve “*Şampiyonluk önemlidir. Avrupa’da göğsümüz kabarmıştır. Ancak bilinmelidir ki ülkeyi temsil etmek öncelikle değerlerini benimsemekten ve onu sevmekten geçer. Oyun açısından iyi olduğumuz tescillenmiştir ancak milli ve dini bilinci yerleştirmek artık önceliğimiz olacaktır.*” şeklinde açıklamalarda bulunmuştur. Aynı programda ünlü muhafazakar ve iktidar yanlısı gazeteci Faruk Tabursonu ise bakana dönerek “*Efendim halkımız bence müsterih olsun, sizler, sayın Cumhurbaşkanımız ve bu devletin namuslu savcılarını gereğini yapacaktır. Yapması beklenektir*” şeklinde açıklama yapmış ve bakan da onu onaylamıştır. Aynı gün saat 16.30’da İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı bir ilan yayınlamış ve “*İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Suçları Soruşturma Bürosunun 05.08.2025 tarihli ve 2025/14203 Soruşturma sayılı yazısı ekinde Kurulumuzca incelenmek üzere ulaşılan ve Ebru Karatürk’ten sadır olduğu anlaşılan 04.08.2025 tarihli içerik, 5237 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmiş olup paylaşımında yer alan ifadelerin, toplumu oluşturan insanların değer yargılarını aşağılamak suretiyle insanlar arasındaki hoşgörü ortamını bozacak ve kamu barışını somut olarak tehlikeye sokacak niteliği haiz olduğuna; bu sebeple söz konusu paylaşım ile ilgili Ebru Karatürk aleyhine Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik veya Aşağılama suçundan soruşturma başlatılmasına karar verilmiştir.*” şeklinde basın açıklamasında bulunarak Milli Sporcu Ebru Karatürk hakkında soruşturma başlatıldığını açıklamıştır. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Ebru Karatürk’ün soruşturulması için ise Cumhuriyet Savcısı Şakir Gürpınar görevlendirilmiştir. İstanbul Başsavcılığının ilanından sonra sosyal

medyada “#EbruKodese” başlıkları ile çağrı yapılmış ve Kemalist Akademisyenler Derneği Başkanı Profesör Dr. Melda Öner Baysal bu olay hakkında “İrticanın yargı sopası” olarak nitelendiriyordu.

6 Eylül günü saat 18.00’da İstiklalSpor voleybol takımı oyuncularından Azra Şimşek ve Lal Kırıcıoğlu’nun imzası bulunan bir bildiri yayınlamıştır. Yayımlanan bildiride Ebru Karatürk’ün haksız yere hedef gösterildiğini, cinsel yönelimi ve hayat tercihleri yüzünden cezalandırılmaya çalışıldığı ve önlerinde bir Olimpiyatlar Eleme maçları ve daha sonra zorlu bir Voleybol Şampiyonlar Ligi maçları olduğunu ve bu durumun hem milli takım için hem de İstiklalSpor için en kısa sürede çözülmesi gerektiğini bildirmişlerdir. Ayrıca İstiklalSpor taraftarlarına, Ebru Karatürk destekçilerine ve adalet isteyen herkese de seslenerek Çağlayan Adliyesinde 12 Eylül tarihinde kendilerini ve Ebru Karatürk’ü yalnız bırakmalarını talep etmişlerdir. Bu çağrı sosyal medyada büyük yankı uyandırmış ve birçok takım taraftarını ateşlemiştir. Bunun üzerine muhafazakar kanadın en büyük üstadı ve “Mümin-i Muzaffer” lakaplı Necmi Faik Uzunçapa, Volkan Gazetesinde 9 Eylül 2025 tarihli yazdığı yazıda İslamın muzaffer olması ve bayrağın muktedir makamlara taşınabilmesi için “*Çağlayandaki pembe çiyanın devlet-i ebed müddet kalemiyesince ezilmesi*” gerektiğini savunmuş ve “*kalemiye ki tebaa-i mürted’in gazabına uğrayacak ise, o zaman kalemiyyeye destek olunmalı, Çağlayan’da nöbet tutulmalıdır*” diyerek kitleleri Çağlayan Adliyesine yönlendirmiştir.

12 Eylül 2025’te Cumhuriyet Savcısı Gürpınar iddianamesini düzenlemiş ve TCK 216. Maddesinden sevkle üç yıl hapsini istemiş ve kaçma şüphesi bulunduğundan CMK 109. madde sebebiyle adli kontrol kararı istemiştir. Duruşma saati olan 14.25 saati geldiğinde Sulh Ceza Hakiminin önüne Yüksel Saraç’ın ve İstiklalSpor’un avukatı Aziz Yıldırım ile Ebru Karatürk giriş yapmıştır. Hakim Ebubekir Görmez, Ebru Karatürk’ün ifadesini almış ve Karatürk sosyal medyada yazılan cevapları kendisi yazdığını ve hiçbir dini değere hakaret etmeye çalışmadığını savunmuştur. Sulh Ceza Hakimi Ebubekir Görmez Ebru Karatürk’e karşı istenilen adli kontrol kararını onamış ve kendisine yurt dışına çıkma yasağı ve İstanbul dışına çıkma yasağı ile her hafta Perşembe günleri evine en yakın karakola imza atma zorunluluğu vermiştir. Söylenen o ki karar okunduğu zaman hakim Ebubekir Görmez’e karşı avukat Aziz Yıldırım “*Rüşvet yemişsiniz, bari fiyatınızı söyleseydiniz de sizi biz transfer etseydik*” şeklinde bağırıştır.

Çağlayan Adliyesi dışına çıkan Ebru Karatürk ona uzatılan bir mikrofona “*Bu adaletin ölümüdür. Bu bir muhalifin infazıdır. Bu kendini sadece seçildiği için güçlü sanan bir zatın ümmetçilik oynaması ve (muhafazakar protestocuları göstererek) bu kafasızların taşkınlığıdır. Soruyorum, ben Olimpiyat elemelerinde olmazsam kim 19 numarayı giyecek, sizi sansür kafalılar*” şeklinde açıklama yapmıştır. Açıklamasından sonra kendisine tahsis edilen otomobile doğru Azra Şimşek ve Lal Kırıcıoğlu ile ilerlerken muhafazakar protestoculardan birinin silah ateş etmesi ile ortalık savaş alanına dönmüştür. Muhafazakarlar, destekçilere saldırmış ve onları feci şekilde darp ederken polis kuvvetleri sadece izleyici kalmış, hatta bazı polis güçlerinin muhafazakarlarla birlikte diğer protestocuları darp ettiği görülmüştür. 12 Eylül 2025 günü sonunda yaşanan arbedede 2 kişi yaşamını yitirmiş, 36 kişi yaralanmış ve

50'ye yakın kişi gözaltına alınmıştır. Bu olaya ünlü gazetecilerden Fahir İzmirli 13 Eylül tarihli yazdığı yazıda “*Çağlayan Muharebesi*” olarak bahsetmiştir.

14 Eylül 2025 günü Volkan Gazetesine yazan üstad Necmi Faik Uzunçapa “*Kalemiyye-i devlet ebed müddet, bu kâfirin muhakemesinde cürmünün isnadına hükmetmiş ve şeriate göre makul hareket etmiştir. Kadı efendinin kutlanması gerekir. Ancak kadı efendi, asakir-i İslam'ın neferleri Çağlayan'da nöbet etmese, ne kadı kalırdı ne mübaşir bu pembe çiyanın elinden*” diyerek durumu özetlemiş ve “*Üzülererek malumat aldım ki kadının hükmü üzerine muarekat çıkmış ve tebaa-i mürtedden tahrik edenler olmuş. Ne kutlu ki asakir-i İslam neferi mavzer çekip ahvali teceyyür etmiştir. Zaptiye neferlerine de ayrıca şükran sunarım*” diyerek bitirmiştir.

Daha sonra devam eden Ebru Karatürk yargılamasında Ebru Karatürk 17. Asliye Ceza Mahkemesince 26 Ocak 2026 tarihinde bir yıl sekiz ay hapis cezasına mahkum edilmiş ancak bu süre adli para cezasına çevrilmiştir. Ebru Karatürk Olimpiyat Elemelerini kaçırmış ve Filenin Sultanları Ebru Karatürklü 19 Numara olmadan son maçta Brezilya'ya 3-2 yenilerek elenmiş ve Olimpiyatlara katılamamıştır.

c. Anayasayı Koruma Çağrısı:

12 Eylül 2025 günü verilen İstanbul dışına çıkmama adli kontrol kararı İstiklalSpor Voleybol Takımı için ciddi bir problem taşımaktaydı. Çünkü 26 Kasım 2026 Tarihinde İstiklalSpor Türkiye Sultanlar Ligi Süper Kupası için en güçlü rakiplerinden biri olan BeyazBank Voleybol Kulübü ile İzmir'de karşı karşıya gelecekti. Bu yüzden İstiklalSpor Spor Kulübü hesaplarından mahkeme kararını kınayan ve hukuken doğru olmadığı konusunda değerlendirmelerde bulunan bir basın açıklaması 6 Kasım tarihinde yayımlandı. Bu basın açıklamasının sonunda “*Anayasal Temel Hak ve Hürriyetler ihlal edilmiş ve Ebru Karatürk ve İstiklalSpor Anonim Şirketi'nin Anayasal hakları korunmamıştır*” şeklinde bir ibare eklenmiştir.

26 Kasım tarihinde İstiklalSpor ile BeyazBank Sultanlar Süper Kupası için karşı karşıya gelmiş ve maça İstiklalSpor kulüp başkanı Yüksel Saraç da izleyici olarak katılmıştır. İzmir'de karşı karşıya gelen iki takım maça 19.00'da başlamış ve maç 21.40'da bitmişti. İki saatten fazla süren maçın sonucunda İstiklalSpor maçı 3-2 BeyazBank'a kaybetmişti. Maç sonu takım kaptanı Lal Kırıcıoğlu yaptığı açıklamada “*Beyazbank'ı şampiyonlukları için tebrik ederiz. Ancak bu maçın bizim için büyük bir önemi vardı, Ebru bu maçta maalesef bizimle olamadı ve bu takımımıza büyük bir oranda yansıdı. Her ne kadar biz çabalasak da olmadı. İstiklal Camiasına buradan özürlerimi sunuyorum ve lig başladığı zaman kendimizi affettireceğimizin sözünü veriyorum*” şeklinde demeç vermişti. Kameralar Yüksel Saraçla da buluştu ve Saraç “*Ben öncelikle BeyazBank'ın şampiyonluğunu kutlamıyorum. Kendilerinin kulüp sahibi olan BeyazBank şirketi sahibi Ömer Sabuncu'dur. Ömer Sabuncu'nun ise Demirkıratlarla olan bağlılığı biliniyor. Ben burdan söylemek istiyorum. Benim en gözde oyuncum, Ebru Karatürk, kaçma şüphesi var diye adli kontrol denen uygulama altına bırakıldı. Hadi siz yurt dışına çıkış yasağı verdiniz, ki bu milli takım maçları için hiç de iyi olmadı, peki neden İstanbul dışına yasak verdiniz? Bu bir art niyet değil midir? bu kızcağız*

İstanbul dışına neden çıkamadı? Ben size söyleyeyim, laik ve demokratik cumhuriyetin spordaki temsilcisi olan İstiklalSpor'a karşı olan bir alerji yüzünden. Ben ve aileme karşı olan alerji yüzünden ve ben ve benim ailem gibi hayatını yaşamak isteyen ve muhafazakar değerlere uymak istemeyen milyonlara karşı alerji yüzünden. Gittiler bu maçı BeyazBank'a kazandırdılar. Çok güzel! Ancak herkes bilsin ki İstiklalSpor bu ülke işgal altındayken de kupa kazanıyordu, şimdi işgal altındayken de kupa kazanacaktır. Mızrak çuvala sığmaz!" şeklinde açıklama yaparak stadı terk etmişti.

Türkiye Cumhuriyeti'nin en büyük spor kulüplerinden birinin başkanının yaptığı bu konuşma tüm ülkede yankı buldu. Bunun üzerine 30 Kasım tarihinde yapılan bir basın toplantısında İçişleri Bakanı Muhittin Zorlu'ya bu açıklama soruldu. Bakan Zorlu ise *"Halkımız müsterih olsun, gereken yapılacaktır"* açıklamasında bulundu. Bunun üzerine 1 Aralık 2025 tarihinde yayımlanan Resmi Gazete'de Yüksel Saraç'ın ailesine ait olan Saraç Holding'in İzmir Petrol Rafinerisi inşaat ve işletme ihalesi bir Cumhurbaşkanlığı kararı ile iptal edildi. Aynı gün Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'na talimat gönderdi ve Saraç Holding'in her hesabı her alt şirketi ve her işletmesini vergi incelemesine tabi tutulmasını emretti. Ayrıca BDDK'da 7 Aralık tarihinde Saraç Holding'e bağlı Emlak Kredi Bankası'nın bankacılık faaliyetlerini askıya alan Kurul kararı yayımladı. Ünlü gazetecilerden Nermin Bengü bu olay için *"Saraç Ailesi hedefte, önce Uzmanlar sonra Türkaylar şimdi Saraçlar"* şeklinde haber yayımladı ve yaptığı haberde Saraç ailesine hükümet tarafından açıktan saldırı olduğunu bunun nedeninin ise laik Türk burjuvazisinin amir ailesinin tasfiye çabası olduğunu iddia etti.

24 Aralık 2025 tarihinde Yüksel Saraç ve Mutlu Saraç'ın talebi ile Türkiye Sanayiciler Federasyonu, diğer adı ile TÜSAF, olağanüstü genel kurul topladı. Toplantıda konuşulanlar halka paylaşılsa da toplantı sonunda Saraç ailesi ile kameralar karşısına geçen TÜSAF başkanı Haldun Değirmencioğlu; *"Bizler, bu federasyonu dönemin Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel takdiri ve teşriği ile 1964 yılında kurduk. Bu federasyondan önce de Türk sanayisine ve Türkiye ekonomisine olan katkılarımız vazgeçilmezdi. Bu federasyonun kurucu isimlerinden ve halk arasında dört önder aile olarak anılan ailelerden biri olan Saraç ailesi ve Saraç Holding'in bu hukuksuz, haksız ve kıskançlık dolu saldırılara maruz kalması bizleri çok yaralamaktadır. Cumhurbaşkanı Tayfunlar, seçildiği vakit ona güç, yetki ve egemenlik veren anayasayı korumak için yemin etmiştir. Anayasamıza göre her kişinin ticaretle uğraşma ve özel teşebbüs hakkı vardır. Ancak bu hak Tayfunlar idaresindeki birkaç dalkavuk ve kralcı tarafından ihlal edilmektedir. Sayın Cumhurbaşkanı ve hükümeti; sizi Anayasayı korumaya çağırıyorum. Yoksa biz de ne sizi ne de Türk ekonomisini kurtarabiliriz."* şeklinde açıklamalarda bulundu.

26 Aralık 2025 tarihinde İçişleri Bakanlığından yayımlanan bildiri ile TÜSAF'a karşı denetleme başlatıldı. Bu TÜSAF gibi bir organizasyonun tarihte ilk denetlenmesiydi. İstanbul Levent'te bulunan TÜSAF organizasyonuna ait olan TÜSAF binası polisler ve memurlarca basıldı ve organizasyon mali ve karar defterleri incelendi. Haldun Değirmencioğlu'nun inceleme sırasında sandalye verilmeden ayakta bekletilerek incelemede savunması alınması haber bültenlerinde ve sosyal medyada gündem oldu. İnceleme sonucunda İçişleri Bakanlığı görevlileri TÜSAF'a dört milyon Türk Lirası değerinde idari para cezası kesti. Bu idari para

cezaları daha sonra yapılan itirazlar ve yargılamalarda iptal edilse de TÜSAF organizasyonunu finansal açıdan yıprattı.

TÜSAF'ın denetlenmesi ve cezalandırılması, Saraçların hedef gösterilmesi ve Değirmencioğlu'na yapılan saygısızlık, tü ülke kamuoyunda spesifik olarak da iş adamları camiasına şok etkisi yaratmıştı. İş adamları ve tacirler camiasında hükümete karşı bir güvensizlik ve yönetim uygulamalarına karşı memnuniyetsizlik oluşmuştu. Bu güvensizliğin ve memnuniyetsizlik kendisini ise gazeteci Fahir İzmirli'nin 10 Ocak 2026 tarihinde ünlü musevi asıllı Türk işadamı David İsak Fresko ile yaptığı röportajda gösterdi. Fresko Gıda ve Turizm Holding'inin sahibi olan İsak Fresko İzmirli'ye verdiği röportajda oluşan olaylarla ilgili *"İş dünyasından yakın arkadaşlarım çok büyük haksızlıklara ve iftiralara uğruyor. Ben Yüksel'e İstiklalSpor başına geçmemesi için uyarıştım; "Bak seni hedef tahtasına koyarlar" dedim ama dinlemedi beni. Ama köklü ve başarılı bir spor kulübünün başkanı olmak suç değildir tabii ki. Önce Yüksel ile uğraştılar, sonra ailesi ile en son da Haldun ile. Ayıp yahu! İslam veya Yahudilik, böyle saçma düşüncelere göre hükümet edersen, cahilsin demektir. Hadi senin düsturun böyle, bırak bu ülkeye değer kazandıran, istihdam sağlayan insanları da bir şeyler yapsınlar. Şimdi bir sakallı fesli gerizekalı çıkmış yok mürted yok bilmem ne, gazlıyor milleti. Siz insansınız yahu, maymun musunuz? nedir bu medeniyetsizlik! bana da yapacaklar şimdi Fahir ben bilirim. Ne yapacaksanız yapın, gelmişin 86 yaşına. Bu saatten sonra etkilemez beni. Ama şunu söyleyeyim, aklıma ne zaman İslam, gaza, fetih, gelenek falan gelse, burnuma bir çorap kokusu gelir. Bunlar öyle kokar da ondan. Terli ıslak çorap herifler"* şeklinde açıklamalarda bulundu.

Bu röportaj 11 Ocak 2026 tarihinde yayımlandı ve muhafazakar camiada infial yarattı. İnsanlar Fresko marka yiyecek ve içecekleri boykot etmeye ve meydanlarda aldıkları bu marka ürünleri yere dökerek protesto etmeye başladı. 16 Ocak 2026 tarihinde Volkan Gazetesinin sürmanşetinde yayımlanan Necmi Faik Uzunçapa'nın yazısında *"Bir siyonist, hain yahudi zat, çıkıp biz ümmet-i Muhammed'i ve din-i İslam'ı alay konusu edip çorap kokusuna benzetmiştir. Bre kafir, bre münaфіk! senin o baykuş burnunun aldığı koku sönmüş ciğerlerinden gelir de malumat alamazsın. Vesayet-i kemalizm'den zamanında çok çekmiş bir mümin olarak derim ki, iktidar olabilmişiz anca muktedir olamamışız. Bu ve bu gibi sarı çiyen ve baykuş sürüsünden kurtulmak, Tebaa-i Devlette mintika temizliği yapmak gerekir. Saraç denen o zat. Sen de bir jimnastik müessesesine sahibsin diye haklı veya pür-i pak değilsin. Rahman ve Rahim olan kitabında buyuruyor; hak yolundaki İbrahim olan bizleri ayırır da, siz soyumuzdan olanları ahdine eriştirmez. Ahdine erişmeyen de gazabı vaciptir"* şeklinde yazmıştır.

Bu yazı üzerine galeyana gelen ve Mümin-i Muzaffer'in yazısını talimat alan bir grup muhafazakar genç 24 Ocak 2026 tarihinde Yüksel Saraç'a suikast düzenledi. Yüksel Saraç 24 Ocak tarihinde saat 18.12'de şirket binasından çıkarken arabasına bineceği sırada dört el silah atışı duyuldu. Olaya karışan isimler Furkan Yazarbaşı, Mert Kıvrırcık, Alaaddin Gülsever ve Rıdvan Yağcı idi ve suikasta girişmişlerdi. Silah atışından Yüksel Saraç yara almadan kurtulsa da bir koruması göğsüne aldığı kurşun yarısından dolayı hastanede vefat etmiş diğer iki koruması ise hafif yaralanmıştı. Polis güçleri suikastçileri 18.34'de kolayca yakaladı.

Olaya ilişkin İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesinde kamu davası açılmış ve Avukat Aziz Yıldırım Yüksel Saraç lehine davaya müdahil olmuştur. Yargılama sürecinde Savcının iddianamesinde şüphelilerin talimatı Necmi Faik Uzunçapa'dan 16 Ocak tarihli Volkan Gazetesi yazısından aldıklarını, tek başlarına hareket ettiklerini ve tek amaçlarının “*Reis-i Mürted*” Yüksel Saraç'ı öldürmek olduğunu ifadelerinde belirttiklerine yer verilmiştir. İlk duruşma 4 Şubat 2026 tarihinde görülmüş ve sanıkların hepsinin iddianamedeki ifadelerini kabul etmesinden ve beraatlerini istemediklerinden yargılama aynı gün bitmişti. Normal olmayan ise cezalandırmalar olmuştur. Silahı ateşleyen Rıdvan Yağcı ve Furkan Yararbaş'a adam öldürme ve adam öldürmeye teşebbüsten ayrı ayrı ağırlaştırılmış müebbet hapis verilmişti, ancak suç işlendiği anda ateş eden sanıkların yanında bulunan ve planlama sürecine katılan Mert Kıvrıkcı ve Alaaddin Gülsever'e beraat verilmişti. Aziz Yıldırım mahkeme çıkışında “*Laik cumhuriyete, İstiklalSpor'a, Türk sanayicilerine operasyon var. Cenk Uzman ve Bilgin Türkay'a ne yapıldıysa fazlası Yüksel Saraç'a yapılmaya çalışılıyor*” açıklaması yaptı.

d. Uzunçapa Suikasti ve Ayasofya Cenazesi:

6 Mart 2026 tarihinde Tüm Türkiye'yi sarsacak bir olay yaşanmıştı. 6 Mart günü Eyüp Sultan Cami Cuma Namazı çıkışında Türkiye İslam siyasetinin “*mümin-i muzaffer*” lakaplı üstadı Necmi Faik Uzunçapa suikast edilmişti. Görgü tanıklarının ifadesi ile Uzunçapa arabasına doğru giderken askeri üniforması ile orada bulunan üç kişi bellerinden tabancalarını çıkararak tam on altı kere Necmi Faik Uzunçapa'ya ve etrafındakilere ateş etmişti. Silahlı saldırı sonucunda üç kurşun kendisine isabet etmiş ve bir bacağından bir sağ kaburga kısmından bir de sol omzundan vurulmuştu. Askerler Uzunçapa'nın yere düştüğünü görünce olay yerinden bir arabanın camını kırarak ve arabayı ele geçirerek kaçmışlardı. Her ne kadar yanındakiler Uzunçapa'yı hastaneye yetiştirmeye çalışsalar da kendi geldikleri arabanın lastiklerinin kesilerek indirildiğini görmüşler ve taksi çevirme veya ambulans bekleme süresi içerisinde zaten 92 yaşında olan Necmi Faik Uzunçapa, kan kaybından olay yerinde vefat etmişti.

Raporlara göre ölüm saat 14.23'tü, ölüm haberi ise medyaya saat 14.46'da ilk Volkan Gazetesi ile düştü. Volkan Gazetesi haberi tüm alternatif ve ana akım medyaya düştü ve saat 16.00'da Cumhurbaşkanı Armağan Mustafa Tayfunlar Cumhurbaşkanlığı Köşkünden açıklama yapmıştı. Cumhurbaşkanı olay üzerine; *Öncelikle Tüm İslam aleminin ve Türk milletinin başı sağolsun. Üstadımız Uzunçapa, bir geleneğin ve bir mücadelenin sesi olarak bu topraklarda yaklaşık yetmiş yıldır hizmet vermiştir. Darbeler, muhtıralar, kapatmalar, kararmalar, suikastler ve toplumsal olaylar görmüş ve şahit olmuştur. Tartışılmaz ki bizlerin bugün oturabildiği koltuklara yolları ilk o açmış ve bizlere düşünebilme ve hayal edebilme cesareti kazandırmıştır. Halkım müsterih olsun, Mümin-i Muzaffer'i şehit edeni, şehit edene yardım edeni, saldırıyı planlayan ve bu saldırıya ön ayak olan herkesi bulacağız, adalet önüne koyacağız ve cezaları çekmelerini sağlayacağız. Ancak şunu ifade etmek isterim ki, sayın Üstad Uzunçapa'nın cenazesi 8 Mart tarihinde Ayasofya'dan kalkacaktır. Tüm halkımızı Necmi Faik Uzunçapa'nın son yolculuğuna bekliyoruz. Ayasofya'ya sel olmaya, rahmet gibi yağmaya bekliyoruz.*” şeklinde bir demeç vermiş ve soru almadan toplantıyı terk etmişti.

Uzunçapa'yı suikast eden askerlerin kostüm mü yoksa gerçek üniforma mı olduğu 6 Mart'ta anlaşıldı ve gerçek asker olmaları sonucunda soruşturmayı üstlenen Cumhuriyet Savcısı Ali Sefa Birincioğlu İstanbul'daki tüm askeri üslerin ve tesislerin aranması konusunda Sulh Ceza Hakimliğinden karar çıkarttı. Karar üzerine 7 Mart'ta yaklaşık dört bin polisin ortak operasyonu ile kamera kayıtlarında yüzü gözükten askerler aranması için talimat yazıldı. Talimattan haberi olan I. Ordu Komutanı Orgeneral Murat Kaderoğlu Cumhuriyet Savcısı İle bir görüşme düzenledi. Görüşme sonucu Savcı Birincioğlu talimatını geri çekti ve 7 Mart gününde askeri inzibat üç askeri Çağlayan Adliyesi'ne teslim etti. Bu üç asker; Üsteğmen Berkay Işık, Uzman Çavuş Kaan Ongün ve Uzman Çavuş Hüseyin Gümülü olmaktaydı. Savcı Birincioğlu kayıt işlemlerini yaptırdı ve ifadelerini almaya geçti. Üç asker de ifadelerinde bire bir aynı şeyi söyleyerek *"Biz laik demokratik cumhuriyeti koruduk. Askerin görevini yerine getirdik. Başka da bir şey söylemeyiz."* demekteydiler. Askerlerin ele geçirildikleri haberi 7 Mart saat 10.00'da tüm Türkiye'ye yayıldı. Aynı gün içinde İstanbul 14. Sulh Ceza Hakimliğince tutuklanarak cezaevine sevk edildiler.

8 Mart sabahı tüm Sultanahmet hazırlanmıştı. Güvenlik üst seviyeye çıkarılmış ve her şey planlanmıştı. Ek otobüs ve tramvay seferleri konulmuştu ve bütün bir meydan sadece o cenaze için kapatılmıştı. Namazı Diyanet İşleri Başkanı Muhammet Sadık kıldıracaktı. Sabah saat 06.00'dan itibaren saat 13.30 olan öğle namazına kadar binler akın etmişti. Tüm muhafazakar dernekler, Hanefi ve iktidara yakın tarikatlar, Demirkırat Partisi tüm İstanbul İl ve İlçe teşkilatları ve diğer muhafazakar partilerin teşkilatları, muhafazakar medya üyeleri, İstiklalspor'a rekabeti ile ve iktidara yakınlığı ile bilinen Mektep İdman Kulübü taraftar grupları ve daha birçok vatandaş Ayasofya'ya akın etmişti. Cumhurbaşkanı ve tüm kadro bakanları Ayasofya'ya saat 13.00'da teşrif etmişti. Saat 13.30'da namaz binlerin katılımı ile başladı ve namazın bitimi sonrası yapılan vaazda Diyanet İşleri Başkanı bütün bir ülkenin artık intikam alması gerektiğinden ve bu yapılanın laik faşist cumhuriyetçi kadrolar tarafından yapıldığını savundu. Cenaze namazına katılan halk şariat, hilafet naraları atıyor ve askere, laik kesime, yandaş olmayan sanayicilere, akademisyenlere nefret kusuyorlardı. Sona sözü Cumhurbaşkanı aldı. Cumhurbaşkanı, cenaze törenine katılan Nagehan Öner'in yazısına göre *"Önce kur'an okudu. Daha sonra salavat çekerek binleri kendisi ile birlikte ahenge tutturdu. Ayasofya'da bir ayin oluyordu ve bunu herkes hissediyordu. Ayin törenini ifa ettikten sonra Ayasofya'nın içindekilere seslendi. Ey cemaat-i müslimin dedi, bu elem saldırı bizedir, bizim iman dolu göğsümüzedir. Kabul edilmelidir ki bu İslam'ın Türk sancağı için kara bir gecedir. Ancak bilinmelidir ki her kara gecenin bir sabahı vardır, Müslümanlar, Türkler, Türk ve Müslüman olan herkesin bugün canı çok yanmaktadır, Gece karanlık bir gecedir. Fakat, yarın bu korkunç geceyi yırtıp muşşaşa bir sabah yaratacağız.! tüm Ayasofya Allah-u Ekber nidaları ile titredi, Cumhurbaşkanı yutkundu, sonra bir nefes aldı ve şiir söylemeye başladı;*

*Gür çıksa ne olur gecenin nadan baykuşunun sesi,
Gök kubbeyi titreten ezanımız var bizim,
Namert elinde top tüfek üzerinde üniforma olsa ne gam,
Üstad selamıyla serdarımız var bizim,
Aziz millettir, ayağına vurulmaz pranga,
Hilafete can veren şühedamız var bizim.*

*Zalimin kibrinden havf eylemeyin ey milletim,
Alemlerin sahibi Allah'ımız var bizim.*

Necmi Faik Uzunçapa'nın cenazesi akşam saat 19.00'da Cumhurbaşkanı'nın oradan ayrılması ile bitti. Kalabalık ise 9 Mart saat 01.00'e kadar orada kaldı. 9 Mart sabahı ise Nagehan Öner Hanedan Dergisi'nde tüm cenazeyi yazdı. Yazdığı yazıda askeriye'nin üzerine kesinlikle gidileceğini, artık Türkiye'de bazı şeylerin açıktan olacağını, İslam'ın artık devlet resmi ideolojisine oturduğunu yazdı. Her ne kadar Nagehan Öner yazdığı yazı dolayısıyla tepki topladıysa da bir tartışma programında *"Yalanlayabilerseniz gazeteciliği bırakacağım"* diyerek rest çekmişti.

Cumhuriyet Savcısı Ali Sefa Birincioğlu iddianamesini 14 Nisan 2026'da tamamladı ve dava İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesinde başladı. Savcı tüm sanıklar için tasarlayarak ve kan gütme saiki ile adam öldürmek suçundan ağırlaştırılmış müebbet hapis istedi. Duruşmaya Volkan Gazetesi ve muhafazakar medya katılsa da I. Ordu Komutanı Murat Kaderoğlu'nun da katılması durumu biraz gerginleştirdi. Sanıklara söz verildiğinde Üsteğmen Berkay Işık söz aldı *"Bu ülkeye doğduğum andan beri hizmet etmek isteyen bir Türk genciyim. Ancak, bu ülkenin başına irtica üşüştü, bu ülkenin akıl adamları şeriat istedi, bu ülkenin vatandaşı ümmet diye anılmaya başladı. Ben sayın hakim, laik, cumhuriyetçi ve Atatürkçü bir Türküm. Uzunçapa gitti bu ülkenin voleybolcusunu, iş adamını, askeriyesini, milli bilincini tehdit etti. Gereği yapılması gerekiyordu, yaptık. Cumhuriyete hayırlı olsun"*. dedi. Tüm salonda infial yaşandı, Orgeneral Murat Kaderoğlu diğer üç asker de aynısını söyleyince ayağa kalktı ve salondan dışarı çıkmaya yöneldi, o çıkarken üç asker de ayağa fırladı ve general salonu terk edinceye kadar onu selamladılar. İkrar ve diğer sair delillerden dolayı Mahkeme üçüne de ağırlaştırılmış müebbet ile cezalandırdı.

Cumhuriyet Savcısı Ali Sefa Birincioğlu daha sonra İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına yazdığı yazıda bu cinayetin orgeneral kadrosu tarafından talimatla yapıldığını iddia edip I. Ordu Komutanı Murat Kaderoğlu'na ilişkin soruşturma başlatmak istese de İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı İlker Sağlam bu isteğin yerinde olmayacağı konusunda geri dönüt yaptı ve Savcı Birincioğlu soruşturma başlatmadı.

e. Dördüncü Cumhuriyet Kitabı ve Tandoğan Tutuklanması:

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Politika ve Türk Siyaset Tarihi Kürsü Başkanı ve Profesörü; Profesör Dr. Kemal Tandoğan 10 Mart 2026 tarihinde Türk Siyasi Tarihi adlı dersinde verdiği demeçle birden Türkiye gündemine oturdu. Tandoğan zamanında 28 Şubat dönemlerinde asker yanında yer almış, Kemalist Akademisyenler Derneği onursal başkanı olan ve tüm fakülte hatta üniversite nezdinde lakabı ve ünü olan bir öğretim görevlisiydi. Üniversitenin solcu, İslamcı ve liberal öğrencileri tarafından asla sevilmeyen ve bu öğrencilere ait olan kulüpler ile de uğraşması ile nam kazanmıştı.

Kemal Tandoğan 10 Mart dersinde kendisinin ses kayıtları öğrenciler tarafından alınmış ve internet sitelerinde paylaşılmıştı. Ses kayıtlarında Tandoğan *"Hiçbir hak kolayca kazanılmaz. Toplumdaki demokrasi ihtiyacı kimi zaman halkın politik eylemleri ile kimi*

zaman ordunun siyasi iktidar pozisyonuna bürünmesi ile jakoben bir şekilde alındı. 1960 ihtilali günümüzde dahi sahip olduğumuzdan demokratik bir toplum ve denge denetim sağlayabilen güçlü kurumlar oluşturdu. Darbeler kötüdür, en kötü demokrasi en iyi darbeden evladır, halkın iradesi engellenemez gibi ezber ve cehalet dolu sözler günümüzü geçmiş ile kıyasladığımızda görülmektedir ki anlamını yitirmiştir. Anayasa Mahkemesini ele alalım, Ülkemizde Anayasanın, temel hakların, laik düzenin bekçisi olan bu kurumun kararları ne kadar uygulanabiliyor ? Öyleyse ihtilaller, müdahaleler her zaman kötü müdür yoksa birer sürecin sonucu mudur sizlere sormak isterim. Anayasalar kurucu iktidarın iradesidir, çiğnenirse direniş, müdahale ve ihtilal meşru hale gelir. Bu mefhum, bu kadar basittir. ” şeklinde ifadeler kullanmıştı. Bu ses kayıtları önce sosyal medyada, daha sonra haber kanallarına düştü ve gündem oldu. Profesör Tandoğan okul önünde öğrenciler tarafından protesto edilmeye başlandı ve sözlü tartışmalara girildi. Bu protesto Kemal Tandoğan’ın sürekli takip edilmesi ile devam etti ve 22 Mart günü bir öğrenci Kemal Tandoğan’ı evinde avukat Aziz Yıldırım, başka bir akademisyen Profesör Dr. Yeter Erbulan ve binbaşı Tümer Yalvaç ile evinde toplantı yaparken fotoğrafını çekti. Bu fotoğraf sonrası alınan video kayıtlarında ise Kemal Tandoğan’ın bir kitap tanıttığını duyurdu; Dördüncü Cumhuriyet.

Bu fotoğraf ve kayıt haber kanallarında bomba etkisi yarattı. Çünkü avukat Aziz Yıldırım, Yüksel Saraç’ın ve İstiklalspor’un bayrak avukatıydı, Profesör Yeter Erbulan Kemalist Akademisyenler Derneği’nin yönetim kurulu üyesiydi ve binbaşı Tümer Yalvaç ise Orgeneral Murat Kaderoğlu’nun yaveriydi. Bu toplantı ve tanıtılan kitap Dördüncü Cumhuriyet çok konuşuldu. 3 Nisan 2026 günü Kırmızı Televizyon Grubu’nun amiral programı olan Vaktin Ahvali programında gazeteci Nagehan Öner *“Politik anlatımlarda Türkiye Cumhuriyeti üç cumhuriyete ayrılır. Birincisi 24 Anayasası ile kurulan ve Kemalist baskın ile şekillenen Cumhuriyettir. İkinci Cumhuriyet 27 Mayıs darbesi ile şekillenen devlet düzeni için ve üçüncü cumhuriyet ise Kenan Evren darbesi sonrası kurulan cumhuriyet için söylenmiştir. Peki bir asker, iki dikta rejimi savunan Kemalist ve ülkenin en kalabalık ordularından birinin komutanının yaveri neden dördüncü bir cumhuriyet konuşuyor? Ben söyleyeyim, sayın hükümet ve sayın Cumhurbaşkanı bu konuda dikkatli olmalıdır. Vesayet bence planlar içerisinde”* şeklinde bir demeç vermişti. Bu demeç üzerine 6 Nisan’da İçişleri Bakanı Muhittin Zorlu kendisine sorulan bir soru üzerine *“Meşru hükümet üzerine bir kalkışma ihtimali olabilir. Şu kitabı bir görmek lazım ”* diyerek herkese hareket olacağının sinyalini vermişti.

Bakanın bu demecinden sonra 10 Nisan 2026 günü Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına bağlı Cumhuriyet Savcısı Selçuk Taşkın Kemal Tandoğan üzerine bir soruşturma başlatmıştı. Soruşturma izninde ev araması da vardı ve polis ekipleri kitaba ulaşarak el koydular. Profesör Dr. Kemal Tandoğan da gözaltına alındı ve ifadesi alındı. İfadesinde kendisinin vurucu bir isim seçmek istediğini ve ismin buradan geldiğini, Telgraf Yayınları ile anlaştığını ve kitabın yarın raflarda olacağını söylemesi üzerine polis ekipleri harekete geçti ve ülke genelinde kitabın toplatılması başladı. Bu büyük polis operasyonu ve Kemal Tandoğan’ın gözaltına alınması 10 Nisan öğlen haberlerine damga vurdu. Herkes bu kitapta ne yazıldığını öğrenmek istiyordu. Telgraf Yayınevi yaptığı o kadar yatırımın karşılığını alamayınca 14 Nisan tarihinde internette kitap yayımlandı. Kemal Tandoğan, kitap sızdırılmış iken 3713 Terörle

Mücadele Kanunu ile Türk Ceza Kanunu 302. 309. 311. 312 ve 313. Maddelerinden yani hükümeti devrimeye ve terör örgütü kurmaya teşebbüsten Sincan F Tipi Cezaevinde tutuklu olarak durmaktaydı.

Kitap okunduğunda ise tüm Türk milletini şaşkına çevirdi. Kitapta Demirkırat iktidarının yeşil kuşak siyasal islamcılığın son durumu ve bayrak partisi olduğunu söylüyor, partinin amacının Türk hukuk ve siyaset tarihindeki cumhuriyetçilik, anayasalcılık ve laiklik değerlerini unutturmaya ve yerine ümmetçilik ve İslamcılık değerlerini koymaya çalıştığını söylüyor ve bu argümanları için örnekler veriyordu. En son örnek ise Necmi Faik Uzunçapa'nın Ayasofya Cenazesine gönderme yapıyor ve artık her şeyin açıktan olduğunu ve bir müdahalenin zaruret olduğunu iddia ediyordu. Daha sonrası ise ilginç olan kısımdı. Kitap bir darbe öngörüyor, darbeden sonra hükümetin nasıl olması gerektiğini, yeni yazılacak anayasanın hangi maddeleri özellikle içermesi gerektiğini ve eğitim, savunma, istihbarat ve devlet yapısı konularında tavsiyeler içeriyordu. Bu tavsiyeler içerisinde ise demokrasiden bahsedilmiyor ve en az on yıllık bir dikta rejimine ihtiyaç olduğunu, bu dikta rejiminin isası idamı geri getirip devlet ve millet içinde temizlik yapılması gerektiğini söylüyordu. Gazeteci Nermin Bengü bu kitabın bir özetini 1 Mayıs günü çıkarmış ve en son kendisi görüşünü ekleyerek *“Sayın Tandoğan birilerine yol göstermiş, yolu kim izler göreceğiz”* şeklinde bitirmişti.

Kemal Tandoğan'ın Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen yargılaması kitaptan sonra büyük bir ilgi ile takip edilmişti. Kemal Tandoğan suçlamayı kabul etmiyor, *“Meşru hükümet yok ki ben devirmeye çalışayam, anayasa korunmuyor meşruiyetten söz etmeniz komik, terör dediğin devlet dışı kuruluştur ben devletin içindeyim”* şeklinde açıklamalar yapıyordu. Yargılaması 12 Mayıs'ta başlamış ve 25 Aralık gününe kadar devam etmiştir. Daha sonra ise Generaller davası ile birleştirilmiştir.

Kitabın ortaya çıkmasından ve Kemal Tandoğan açıklamalarından sonra Cumhurbaşkanı Tayfunlar 16 Mayıs'ta açıklama yapmış ve *“Düşüncesi faşist, söylemi marksist bazı vicdansız ve haysiyetsiz insanlar üniversitelerimizi, basım ve yayım evlerimizi, gazetelerimizi, kulüplerimizi ele geçirmiştir. Sessiz kalmayacağız ve sessiz çoğunluğun tokadını hem meşru hem hukuki atacağız. Herkes müsterih olsun”* şeklinde açıklama yaptı.

f. Necasetten Yeşile Boyanmış Günler Tiyatrosu:

Ülke böylesine gergin ve tansiyonlu günler geçirirken Türk tiyatrosunun ünlü isimlerinden Arzu Malbora bir oyun yazdığını kendi sosyal medya hesaplarından duyurdu. Arzu Malbora bu ülkenin yetiştirmiş olduğu saygın tiyatrocularındandı. 1938 doğumlu olan Malbora varlıklı bir ailenin mensubu olarak önce Galatasaray'da ortaöğrenim, Robert Kolejinde lise eğitim aldıktan sonra Amerika ve Fransa'da tiyatro eğitimleri alır. 1970'lerde Türkiye'ye geri döner ve İstanbul Devlet Tiyatrosunda çalışmaya başlar, 12 Eylül sonunda devlet tiyatrosundan ayrılır ve İstanbul Şehir Tiyatrolarında çalışmaya devam eder. Kabare, komedi ve müzikal oyunları ve temsillerinde bir üstad olsa da tiyatroya ait her şeyde çok büyük bir otorite olarak da kabul edilmektedir.

Arzu Malbora 21 Haziran günü paylaşmış olduğu gönderide Kalamış Kabare Sahnesi'nde *"Necasetten Yeşile Boyanmış Günler"* adlı bir temsil gösteriye koyacağını ve ülkenin bu sıkıntılı ve kara günlerine güldürerek hiciv yapacağını da ekler. Oyunda ise ünlü oyuncuların Aylin Doğan'ın ve Savaş Atay'ın olacağını da müjdesini verir. Oyun sanatçı ve tiyatrocu camiada büyük heyecan toplasa da tüm ülkenin gündemine oturması için oyunun temsili beklenmesi gerekecektir.

Oyun 3 Temmuz 2026 günü sahneye konulur. Arzu Malbora oyun başlamadan önce bir konuşma gerçekleştirir ve *"Öncelikle hepinize teşekkür ettiğiniz ve temsilimizi izlemek için zahmete girdiğiniz için teşekkür ederim. Ben bu oyunu, ülkede yaşadığımız ve özgürlüklerimizin kısıtlandığı, sesimizin bastırıldığı, başarılarımızın ayıplandığı, başarılılarımızın yuhalandığı ve necasetle yeşile boyandığı günlerimize ithafen yazdım. Sizi güldürmek amacımız, düşündürmek ise gayemizdir. Teşekkürler, iyi seyirler"* şeklinde ifadeler kullanır.

Oyun 1960 Türkiye'sinde geçmektedir. Bir kadın ile erkeğin imkansız aşkını konu alan bu tiyatrodaki erkek başrol laik ve modern bir ailenin başarılı ve sanatçı çocuğu iken kadın başrol ise muhafazakar ve islamcı bir ailenin kabuğunu kırmak isteyen kızıdır. Kız ve oğlan aşk yaşamaya çalışsalar da önce tarikatler baskısı, dönemin iktidarının tiyatrolara sansür uygulaması ve protestolar ve polis müdahaleleri ile karışan sokaklar nedeniyle asla kavuşamamasından alır. Ancak bu zorluklar komik ve absürt şekilde gerçekleşir ve oyun asla bir drama dönüşmez. Oyunun son sahnesinde ise 27 Mayıs 1960 darbesinin ünlü isimlerine çok benzer oyuncular müdahale ilan eder ve komik bir şekilde iktidarı, tarikatları ve polisleri başrol kadın ve erkeğin aşkını engellemekten suçlar ve Yüce Divan sıfatı ile yargılayarak kadın şortu yıkamaya mahkum ederler. En son sahnede ise darbe ile iktidara gelmiş cumhurbaşkanı asker kadın ve erkeği evlendirir ve tüm darbeciler de alkışlar. İktidardan düşenler ise kenarda izlerken başbakan karakteri *"Her şeyi anladım da, kadın şortu neden ulan?"* diye sorar. Darbeci Cumhurbaşkanı ise *"Kadın şortu sizce kirli değil miydi? Yıkarınız temizlenir işte"* diyerek cevap verir. Oyunun en sonunda ise kadın başrol erkeğe *"Bana sanat öğretir misin?"* diye sorar. Erkek de *"Ne demek hayatım, necasetten yeşile boyanmış günleri atlattık ya! Cumhuriyet sağolsun sana her şeyi öğretirim ben"* şeklinde cevap verir ve oyun sonlanır. Oyun üç perdeden oluşmakta ve toplam bir buçuk saat sürmekteydi. Oyun ilk temsilinde büyük beğeni ve Sahra Dergisinde olumlu eleştiriler aldı.

Oyunun çok beğenilmesine rağmen Necasetten Yeşile Boyanmış Günler oyunu asıl üçüncü temsilinde ünlenecek ve tepki toplayacaktı. 17 Temmuz günü Arzu Malbora yine sahneye çıktı ve aynı açılış konuşmasını yaptı. Yaptıktan sonra ise ön sırada oturan insanları kastederek *"Oyunumuzu izlemeye teşrif eden sayın Orgeneral Murat Kaderoğlu ve Profesör Dr. Melda Öner Baysal'a büyük teşekkürlerimi sunarım, şunu da eklemeliyim ki sahnemize destek olmaya karar veren Saraç Grubuna ve Yüksel Saraç'a da teşekkürü bir borç bilirim. İyi seyirler"* diyerek bitirir. Oyuna I. Ordu Komutanı ve Kemalist Akademisyenler Derneği başkanı gelmiş ve oyuna Yüksel Saraç'ın şirketi Saraç Holding sponsor olmuştur. Oyun temsili bittikten sonra gazeteciler Murat Kaderoğlu'na neden geldiklerini sorar. General ise *"Türkiye'de son yıllarda artan bir hevesle siyaset-tarikat işbirliğini bizlere geçmişten"*

örneklerle hatırlatan senaryo gayet çarpıcı bir şekilde perdelenmiş. Hikaye bizler için izlenmesi zor bir atmosferde başlasa da komedi tonu ile gayet akıcı ve eğlenceliydi, ilham hatta umut verici bir eser olmuş. Geçtiğimiz aylarda vefat eden Necmi Faik Uzunçapa için cenaze namazı kılan Diyanet İşleri Başkanı ve diğer bürokratları da şahsen oyuna davet etmek isterim. Herkes için öğretici ve yol gösterici bir eser. Yazanı, yöneteni, sahneleyen sayın yetenek Arzu Malbora'yı da tebrik ederim.” şeklinde açıklama yapmış ve soru almayarak salonu terk etmişti.

18 Temmuz'da ise haber kanalları sadece bu olaydan bahsetmeye başladı. Bir generalin neden böylesine bir oyuna katıldığı, Kemalist Akademisyenler başkanı ile neden beraber oturduğu ve verdiği demeçin anlamı boylu boyunca tartışıldı. 20 Temmuz'da Vaktin Ahvali programında Faruk Tabursonu *“Bakın, bu adamda iş var! adamın yaveri darbe kitabının toplantısına katılıyor, adamın ordusundan askerler Mümin-i Muzaffer'i şehid ediyor, adam darbe öven oyunu beğeniyor bir de gidip izliyor! Kim bu adam arkadaşlar? bir plan içerisinde mi ? Dördüncü Cumhuriyet'e Atatürk mü olacak? Biri araştırsın artık bu adamı”* şeklinde açıklama yaptı. 22 Temmuz günü Fahir İzmirli kendi köşesinde yazdığı yazıda ise Arzu Malbora'yı ve tiyatroyu savunarak Faruk Tabursonu'nun komplo teorisini bir aptal olarak nitelendirdi.

Tiyatro temsilleri de artık güvenli değildi. 31 Temmuz günü temsil öncesi bir grup muhafazakar Kalamış Kabare Sahnesi önünde protesto başlattılar. Protesto Arzu Malbora'yı görünce linçleme girişimine dönüştü. Kalabalık grup Arzu Malbora'nın üzerine yürüdü ancak tiyatronun diğer çalışanları sayesinde kalabalık uzakta tutuldu ancak kalabalık bu sefer taş atmaya başladı ve sanatçılardan yaralananlar oldu. Polis olaya müdahale ettiğinde anlaşıldı ki 88 yaşındaki Arzu Malbora kaşına aldığı taş darbesinden dolayı kaşı patlamıştı. Bu linç girişimi önce sosyal medyada daha sonra haber kanallarında duyulunca tüm sanat camiası 1-4 Ağustos günleri Taksim'de ve Kadıköy'de protestolar düzenledi ve oyunu açık alanda protesto meydanlarına oynadılar. karşı saldırılar olsa da yılmayan sanatçı camiası Arzu Malbora'nın teşekkür konuşması ve dağılma ricası ile sona erdi. Oyun son olarak 16 Eylül 2026 tarihinde İstiklalspor Yönetim Binası Hasan Kamil Sporel Konferans Salonunda Yüksel Saraç'ın Kemalist Akademisyenler Derneği'nin Sahra Dergisi'nin İstanbul Şehir Tiyatroları'nın, Tiyatro Oyuncuları Derneği ve Türk Tiyatroları Derneği'nin destekleri ile son kez oynandı ve Arzu Malbora ayakta alkışlandı. Arzu Malbora ayakta alkışlandıktan sonra gözyaşları içinde *“İşte galiba şimdi Necasetten Yeşile Boyanmış Günlerden kurtulduk, ülkeye inancım olmadığı kadar yüksek, yeşile boyanmış günler de yeşile boyayanlar da geride kalacaklar”* diyerek sahneden indi. 19 Eylül günü Volkan Gazetesinde Faruk Tabursonu *“Vesayetin ayak sesleri, titretmeye çalışıyor bizleri”* şeklinde bir yazı yazdı ve o odadaki herkesin bir kalkışmaya ortak olduğunu iddia etti.

g. Kemalist Akademisyenler Cumhuriyet Yemeği:

29 Eylül 2026 tarihinde Türk siyaset ve haber sahnesinde yakın dönem olaylarında her zaman bir yer sahibi olan Kemalist Akademisyenler Derneği kendi sosyal medya hesaplarından ve gazetelere verdikleri ilanlarda 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı için bir tören düzenleyeceklerini açıkladı. Bu bayram töreninde Savaş Atay tarafından yazılmış olan Cumhuriyet Oratoryosu

sahnelenecek, şiir dinletisi gerçekleştirilecek ve bir bando töreni gösterisi de yapılacaktı. Tüm bu etkinlikler yapılırken katılan halka yemek de ikram edilecek ve hepsi Dernek tarafından karşılanacaktı. Bunu haberleştiren Fahir İzmirli son paragrafına geldiğinde ise Derneğin tören bitiminden sonra bir kokteyl yemeği de düzenleyeceğini ancak bu kokteylin herkese açık olmayacağını ve davetliler arasında gerçekleşeceğini yazdı. Bir ay boyunca çalışan ve organizasyonu sağlayan Dernek bayram günü geldiğinde İstanbul'da Taksim Meydanına ve Kültür Merkezine yakın Büyük Taksim Otelinde ve Gezi Parkı'nda kutlamalar başladı.

Büyük bir katılım vardı. İstanbul halkı rağbet etmiş ve kutlamalara katılan kişi sayısı on binlere ulaşmıştı. Bando töreni ile marşlar okundu, daha sonra şiir dinletisi ile devam edildi ve Milli Mücadele döneminin ünlü milli şairlerinden dizeler okundu. En sonunda ise oynanan Cumhuriyet Oratoryosu ile alkış kopmuş ve bandonun müzikleri ile bütün bir gün geçirilmişti. Halkın rağbet etmesi dışında önemli isimler de vardı; Kemalist Akademisyenler Derneği başkanı Melda Öner Baysal ve yönetim kurulu üyesi Yeter Erbulan, Saraç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mutlu Saraç, Saraç Holding Yönetim Kurulu Üyesi Aydın Saraç ile İstiklalspor Kulübü Başkanı Yüksel Saraç, TÜSAF Derneği Başkanı Haldun Değirmencioğlu ve İstişare Kurulu Başkanı Korkmaz Yener, Kalamış Kabare Sahnesi hocası Arzu Malbora ve Türk Tiyatroları Derneği Başkanı Erdal Özbeşikçi, İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı İlker Sağlam ve Türkiye Kadın Voleybol A Milli Takımı Kaptanı Lal Kırıcıoğlu ve ünlü milli smaçör Ebru Karatürk şeref tribününde bulunmaktaydı. Cumhuriyet Bayramı töreninin kapanış konuşması için Profesör Dr. Melda Öner Baysal kürsüye çıktı ve söze başladı; *“Çok değerli konuklar, sevgili tören görevlisi arkadaşlarım ve teşriflerine mazhar olmaktan büyük teveccüh duyduğumuz sevgili Türk halkı. Cumhuriyet bayramımız ve cumhuriyet kutlama törenimize teşrif ettiğiniz için hepinize çok teşekkür ederiz. Biliyoruz ki bu ülkede ve bu devlet mekanizmasında ne yazık ki Türklük kimliğimiz ve batılı modern ve laik düşüncelerimiz baskılanmaya, kriminalize edilmeye ve en acısı, unutturulmaya çalışılıyor. Ey ilk Türk, Atatürk! Senin açtığın yolda durmadan yürüyeceğimize hepimiz küçük bir çocukken söz verdik. Sen çocukları severdin ve sözlerini tutmalarını bekledin. Biz tutmaya çalıştıkça bazılarının aramızdan ayrıldığını, bazılarının ise karşı tarafın karanlık, kasvetli ve irticai bulutları arasında bizleri hukuksuzluk, anayasa aykırılık, zalimlik ve cebri-şiddet yağmurları ile yıldırmaya çalıştığını gördük ve halen görüyoruz. Ancak, biz unutmayız. Biz açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğimiz sözünü verdik bir kere. Uğrunda yenilecek düşman, akacak kanımız, savaşılacak bir milli benliğimiz ve Anayasamız olsa bile. Çünkü biliriz ki muhtaç olduğumuz kudret, damarlarımızdaki asil kanda ve 5000 yıldır Türk olmanın verdiği bilinçte mevcuttur. Teşekkürler”* diyerek büyük bir coşku ve alkış ile sahneden indi.

29 Ekim 2026 günü saat 21.00'da Büyük Taksim Otelinde davetli resepsiyon yemeği başladı ve içeriye davetliler dışında kimse alınmadı. Hiçbir haber değeri taşıyan deme. veya fotoğraf da çekilemedi. Gazeteciler sadece davetli yemeğin dört saat sürdüğünü ve davetliler listesinde I. Ordu Komutanı Orgeneral Murat Kaderoğlu, Genelkurmay Askeri İstihbarat Başkanı Korgeneral Nuri Kalın, III. Kolordu Komutanı Korgeneral İsmail Şanlıtepe III. Hava Jet Üssü Komutanı, Tümgeneral Aslan Baştuğ, Kara Kuvvetleri Komutanlığı Harekat Başkanı Tümgeneral Fatih Ünal ve Özel Kuvvetler Komutanı Tümgeneral Kayhan Aktuğ'un da olduğunu gördüler. Davet saat 01.00'da sona erdi ve koruma ekipleri eşliğinde davetliler ve

komutanlar oteli terk etti. Bu davette neden askerlerin olduğu çok konuşulsa da bir yere varmadı. 24 Aralık 2026 günü bu davette bulunan komutanlar kendilerini daha sonra Türk tarihine yazdıracaklardı.

h. 24 Aralık Darbe Girişimi

24 Aralık 2026 günü saat 00.00'da Genelkurmay Askeri İstihbarat Başkanı Korgeneral Nuri Kalın yanın on piyade askeri, iki binbaşı ve yedi bordo bereli özel kuvvetler askeri ile beraber Genelkurmay Başkanlığı binasına giriş yaptı. Kamera kayıtlarından görülen şekilde General Nuri Kalın doğrudan Genelkurmay Başkanı, Genelkurmay II Başkanı ve Genel Sekreter'in bulunduğu toplantı odasına baskın düzenledi ve saat 00.15'de General Nuri Kalın odadaki herkesi derdest ederek darbeyi başlatmıştı. Saat 00.20'de Kara Kuvvetleri Komutanlığı Harekat Başkanı Tümgeneral Fatih Ünal ve Özel Kuvvetler Komutanı Tümgeneral Kayhan Aktuğ'da Genelkurmay binasına geldiler ve Genelkurmay Başkanlığı binası tamamen darbeciler kontrolüne geçti.

Darbeciler istihbarat başkanlığını kullanarak İstanbul I. Ordu Komutanlığı, III. Kolordu Komutanlığı, Ankara Garnizon Komutanlığı ve III. Hava Jet Üssü Komutanlıklarına saat 00.30'da eş zamanlı talimat gönderdiler. Bu talimatta "*Anayasayı Koruma Operasyonu başlatılsın*" emri yer alıyordu. Saat 00.45'de İstanbul ve Ankara'da tank taburları ve piyade taburları hareket etmeye başladı. İstanbul birlikleri TRT, İstanbul Emniyet Müdürlüğü ve İstanbul ile Sabiha Gökçen havalimanlarına doğru hareket etmeye başladılar. Ankara birlikleri ise İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ve TRT genel müdürlüğüne doğru hareketlendiler. Saat 01.20 olduğunda Emniyet Genel Müdürlüğü, TRT binaları, İstanbul Emniyet Müdürlüğü ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ele geçirilmişti. Bu kurumlar işgal edilirken 25 polis, 10 asker ve 5 özel güvenlik görevlisi hayatını kaybetti. Saat 01.22 olduğunda Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu eli ile tüm Türkiye'de internet kesildi. Darbeciler aynı zamanda Ankara ve İstanbul'da kendi ellerindeki teçhizatlar ile telefon trafiğini de yavaşlatıyorlardı.

Cumhurbaşkanlığı Köşkünde alarm saat 01.00'da verildi. Cumhurbaşkanı özel kalemi Turgut Aksum'a gelen bilgilere göre askeri birlikler İstanbul ve Ankara karayollarında ve otobanlarına hareket ediyorlardı. Aksum sebebini Genelkurmay Başkanlığına veya Kara Kuvvetlerine sormaya çalıştığında ise kimseye ulaşamayınca Cumhurbaşkanı Tayfunlar'ı uyandırmış ve bir kalkışma olduğunu haber vermişti. Cumhurbaşkanı ise köşk içindeki kolluk kuvvetlerini alarm durumuna getirmişti. Cumhurbaşkanı daha sonra İçişleri Bakanı Muhittin Zorlu'ya ulaşarak tüm polis birliklerine talimat geçilmesini istese de Emniyet Genel Müdürlüğünün işgal edildiğini öğrenince darbeci birliklerin saldırısına karşın hazırlık yapılmasını emretmişti.

Ankara'da toplam yüz piyade ve iki tanktan oluşan darbeci kuvvetler ise saat 01.45'de Cumhurbaşkanlığı Köşküne bir diğer yüz piyade ve iki tank ise de Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne saldırı girişiminde bulunmuştu. Ayrıca III: Hava Jet Üssünde ise uçaklar kaldırılmaya hazırlanıyordu. Ancak işte bu noktada darbecilerin planları tersine gitmeye başladı. III: Hava Jet Üssünde jetlerin kaldırılması talimatı bazı askerler tarafından kabul

edilmedi ve anlaşmazlık sonucu darbeci askerler ile diğer askerler arasında çatışma çıktı. Aynı zamanda Meclisi ve Cumhurbaşkanını ele geçirmeye çalışan kuvvetler ile koruma birlikleri arasında çatışma çıktı ve Meclis ve Cumhurbaşkanlığı merasim taburlarının bile katıldığı çatışma sonucu darbeciler hem Cumhurbaşkanlığı Köşkünden hem Meclisten hem de III. Hava Jet Üssünden püskürtüldü. III. Hava Jet Üssü Komutanı Tümgeneral Aslan Baştuğ ise askerler tarafından etkisiz hale getirildi ve darbenin beyin takımı ilk kaybını yaşadı. III: Hava Jet Üssünden ise darbecilere ait sadece bir jet saat 01.56'da kalkabildi.

Saat 02.15'de tüm ülkede yayın durduruldu ve TRT yayınına bağlandı. TRT'de darbecilerin beyin takımından Ankara Garnizon Komutanı Tümgeneral Aziz Pekcan canlı yayında üzerinde tören üniforması ile oturmaktaydı. Tümgeneral Aziz Pekcan *"Aziz Türk Milleti. Türkiye Cumhuriyeti devleti 1923'te kurulduğu günden itibaren Anayasasında bulunan, milliyetçi, laik, sosyal bir hukuk devleti olma talimatını yerine getirmeye ve yüce önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ilke ve emellerine layık olmaya çalışan batılı modern bir Türk devletidir. Bu doğrultuda inkılaplar yapmış, ihtilaller düzenlemiş ve Türk halkı ile birlikte hem kültürel, hem de ekonomik bir şekilde kalkınarak muasır medeniyetler seviyesine çıkmayı amaçlamıştır. Ancak, son dönemde devletin iktidar koltuklarını işgal eden bir grup irticai, fundamentalist cahil sürüsü Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş emelleri ve ilkelerinden bizleri ve devleti uzaklaştırmış ve Türk tarihinin karanlık ve bağnaz çağlarına bizleri geri döndürmeyi amaçlamaktadır. Kendilerinin sahip oldukları bu karanlık emel için Anayasayı çiğneyerek Türk halkının temel hak ve özgürlüklerini birer birer çiğnemişlerdir. Bu mefhum, Türk Silahlı Kuvvetleri nezdinde kabul edilemez. Bu nedenle Türk Silahlı Kuvvetleri meşruiyetini kaybetmiş olan hükümeti değiştirmek, devlet düzenini tekrar doğru yola getirmek ve en önemlisi, halktan gelen Anayasayı koruma çağrısına cevap vermek için müdahalede bulunmuştur. Anayasayı Koruma Konseyi idareyi ele almıştır. Konseyin emri doğrultusunda ise tüm ülkede sıkıyönetim ve sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir. Müdahaleye karşı duranlar sıkıyönetim hükümleri doğrultusunda vatan haini sayılacak ve suçüstü durumunda infaz edileceklerdir. Yüce Türk milleti müsterih ve ferah olsun, Türk askeri gelmiştir."* şeklinde bir açıklama ile tüm ülkeye darbeyi duyurmuştu. Cumhurbaşkanı ve ekibi de bu duyuruyu televizyondan takip etmişlerdi. Duyuru üzerine Cumhurbaşkanı talimat vererek Genelkurmay Başkanlığının tekrardan ele geçirilmesi emrini verdi.

02.45'de Milli İstihbarat Teşkilatına talimat ulaştırıldı ve 03.00'da MİT ve Polis Özel Harekat birlikleri Genelkurmay Başkanlığına doğru harekete geçti. Meclis ise koruma altına alındı ve tüm partilerin milletvekilleri Meclis Genel Kuruluna çağrılarak darbeye karşı bildiri yayınlanması talep edildi. Meclis Başkanı, Cumhurbaşkanı talebiyle Meclisin acil ve olağanüstü toplandığını ilan etti ve 03.15'de Türkiye Büyük Millet Meclisi 450 milletvekilinin oyu ile bu askeri müdahalenin bir darbe girişimi olduğu ve hukuka ve kanuna aykırı olduğu, meşru olan hükümetin şu anki hükümet olduğu ve darbeye görev alan her subay ve erin hukuka aykırı davrandığı konusunda bildiri kabul edildi. 03.35'de ise MİT ve PÖH güçleri Genelkurmay Başkanlığı binasına saldırı düzenledi. Uzun ve kanlı geçen çatışmalar sonucu 50 polis ve 45 asker hayatını kaybetti ancak Genelkurmay Başkanlığı Cumhurbaşkanlığı güçlerinin eline geçti. Saat 04.48'i gösterdiğinde Genelkurmay ve Kuvvet Komutanları kurtarılmış ve Kara Kuvvetleri Komutanlığı Harekat Başkanı Tümgeneral Fatih

Ünal ve Özel Kuvvetler Komutanı Tümgeneral Kayhan Aktuğ ve Genelkurmay Askeri İstihbarat Başkanı Korgeneral Nuri Kalın tutuklandı.

Genelkurmay Başkanlığını kaybeden darbeciler için gerçek çözünme o zaman başladı. Cumhurbaşkanı Tayfunlar Genelkurmay Başkanı Özel ile irtibata geçti ve havada bir uçak olduğunu ve İstanbul ve Ankara’da bazı birliklerin de darbeciler tarafında teyakkuzda olduğunu söyledi. Hepsinin iki saat içerisinde de etkisiz hale getirilmesini emretti. Genelkurmay saat 05.00’da bir talimat göndererek kışladan, karargahından ve görev alanı dışından çıkan her muvazzaf er, erbaş ve subayın görüldüğü yerde vurulacağını emretti. Ankara’daki birlikler kolayca kontrol altına alınsa da İstanbul birliklerinde sorun vardı. Emre itaat etmeyeceklerini ve Fatih Sultan Mehmet Köprüsü ile Boğaziçi Köprüsünü ele geçireceklerini ilan ettiler. Bunun üzerine İstanbul’daki hava kuvvetlerine emir gitti ve askeri birlikler havadan müdahale ile çatışma usulü etkisiz hale getirildi. Bazı yollar tamamen kullanılamaz hale geldi ve yaklaşık 80 darbeci asker öldürüldü. İstanbul birlikleri de etkisiz hale saat 05.36’da getirildikten sonra tek sorun Ankara semalarındaki jet uçağı kalmıştı. O da Ankara Pursaklarda saat 05.49’da düşürüldü. Cumhurbaşkanlığının tam anlamıyla kontrolü ele alması ve darbeyi bastırması saat 06.12’ye denk gelecekti.

24 Aralık 2026 günü saat 06.30’da Cumhurbaşkanı Armağan Mustafa Tayfunlar Cumhurbaşkanlığı Köşkünden canlı yayına bağlandı. Canlı Yayında “Aziz Milletim. Geçtiğimiz şu saatlerde Türkiye, milleti ve devleti ile zor zamanlar geçirmiş ve demokratik değerlerimiz, milli kimliğimiz ve milli irade kudretimiz imtihan edilmiştir. Ancak, şanlı, dürüst ve mert polis kuvvetlerimiz, Milli İstihbarat Teşkilatı güçlerimiz ve Türk Silahlı Kuvvetleri görevlisi askerlerimiz sayesinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve Milleti bu imtihandan başarı ile geçmiştir. Geçtiğimiz şu yıllarda, ülke tansiyonunu ve gerginliğini artıran, dini ve milli benliği ile birlik olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının birliğini bozmaya çalışan ve her fırsatta kutsal saydığımız, önem atfettiğimiz, övünerek iftihar ettiğimiz her şeye saldıran zihniyet son oyununu oynamış ve kaybetmiştir. Şehitlerimiz mevcuttur. Şehitlerimizi ne ben, ne bu millet ne de bu devlet asla unutmayacaktır. Şimdi ise dağıtılmış olan bu kalkışma eyleminin ardındakilerin yargılanması ve onlara yardım ve yataklık eden, onları zamanında övenden tutun da onlara silah taşıyan ve onlardan emir alan herkesin yargılanması ve hak ettiği cezayı bulması için çalışma zamanıdır. Müsterih olun, zor zamanlar geçirek de ben ve Türk devleti buradadır ve asla yıkılmayacaktır. Bayrak inmeyecek, ezanlar susmayacak ve İslam dini bu toprakları hiç terk etmeyecektir. Bir kez daha milli irade tecelli edecek ve her şey olacağına varacaktır. İyi günler ve geçmiş olsun dilerim” kelimelerini kullanan Cumhurbaşkanı yayını 06.45’de bitirdi ve böylece darbe kalkışmasının da sonu oldu.

VI. Generaller Davası:

25 Aralık 2026 tarihinde Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Cumhuriyet Savcısı Zeki Demirkaynak’ı bu darbe kalkışması dosyası savcısı olarak görevlendirdi ve Savcı Demirkaynak Genelkurmay Askeri İstihbarat Başkanı Korgeneral Nuri Kalın, III. Kolordu Komutanı Korgeneral İsmail Şanlıtepe, Ankara Garnizon Komutanı Tümgeneral Aziz Pekcan, III. Hava Jet Üssü Komutanı Tümgeneral Aslan Baştuğ, Kara Kuvvetleri Komutanlığı Harekat Başkanı Tümgeneral Fatih Ünal, Özel Kuvvetler Komutanı

Tümgeneral Kayhan Aktuğ ve yüzlerce diğer er ve erbaş için yakalama ve gözaltı kararları istedi. Zaten yakalanmış olan bu isimlerin önce ifadelerini alan savcı daha sonra ise tutuklama talebi ile 14. Sulh Ceza Hakimine sevk etti. 14. Sulh Ceza Hakimliği ise tutuklama taleplerinin hepsini 25 Aralık günü kabul etti ve 25 Aralık akşamında darbeye kalkışan her bir askeri üye Sincan Hapishanesine gönderildi.

Savcılık daha sonra tüm ilgili askerler ve özellikle komutanların evleri, arabaları ve işyerleri için arama izni çıkarttı. 26 Aralık'ta komutanlar ve askerlerin tüm evleri, arabaları ve işyerleri yaklaşık 500 polisin katılımı ile arandı. Bulunan her defter, kağıt, resmi evrak ve elektronik eşya ise daha sonra el koyma izni alınmak üzere toplandı ve izinleri de alındı. Toplanan belgeler ve elektronik eşyaların incelenmesi sonucu anlaşılabilecekti ki komutanlar ve askerler "Yıldız" adlı bir uygulama üzerinden konuşuyor ve planlar kuruyorlardı. Daha da önemlisi toplantıları ve planları "Anayasayı Koruma Konseyi" adı altında yapıyorlar ve konseyin üyelerini ilgili general rütbesinde olan komutanlar oluşturuyordu. Anayasayı Koruma Konseyi'nin başkan üyesi ise bir general olduğu anlaşılabilirse bile kimliği hiçbir zaman konuşulmamıştı. Cuntacı komutanların planının aslında darbeyi 24 Aralık'ta yapmak olmadığı, zaten 24 Ekim günü darbe kararı aldıkları ancak Cumhurbaşkanlığından sızan askeriye içinde değişiklik yapma planları doğrultusunda erken bir kararname veya Yüksek Askeri Şura kararı ile dağılmamak adına erkenden hareket ettikleri anlaşıyordu.

Raporu çıkarılan konuşmalarda ayrıca akademisyenlerden bilgi ve darbe sonrası yazılacak anayasa ve kanunlar konusunda danışmanlık aldıkları ve halkın kesimlerinin yaptığı hükümet karşıtı hareketlerin kendileri tarafından beğenildiği de anlaşıyordu. Kuracakları yeni düzenin adını Dördüncü Türkiye Cumhuriyeti olarak adlandırmak istedikleri, her hükümetin beğenmediği politikalar hakkında tartıştıklarında "Yine yeşile boyandı ülke" gibi terimler kullanıyor ve İstiklalspor maçlarını takip ettiklerini belirtiyorlardı. 26 Ocak tarihli kendileri arasında geçen sohbette Yüksel Saraç suikastini tartışıyorlar ve;

"+Bu karga burunlu emir verdi Saraç'ı vurmaya çalıştılar. Bizden konu hakkında koruma ricası da geldi.

-Yüksel Saraç'tan mı geldi?

+Yok, Hanımefendiden geldi. Ricacı olmuşlar. Şu iti vuracak vatan evladı yok mu bizim kuvvetlerde?

-Ben Berkay'a sorarım. Onlar yapar gibi.

+Tamam ben haber veririm"

Şeklinde karar alarak Necmi Faik Uzunçapa suikastini düzenlediklerini itiraf ediyorlardı.

Dördüncü Cumhuriyet kitabının daha basılmadan hepsinin evinde olması, "Yıldız" adlı uygulamada konuşulan konuşmalar ve kamera kayıtlarında darbe günü yaptıklarından dolayı 15 Ocak 2027 yılında Cumhuriyet Savcısı Demirkaynak iddianameyi düzenledi ve ceza davasını açtı. İddianamede "Anayasayı Koruma Terör Örgütü" şeklinde terör örgütü sıfatına sokulan silahlı örgüt için Türk Ceza Kanunu madde 302, 309, 310, 311, 312, 313, 314 ve 317. maddelerden cezalandırılmasını istedi. İddianamede sanık olarak sayılan toplam 120'ye yakın isim bulunmaktaydı.

Ankara 26. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen yargılamada ilk duruşma 22 Ocak 2027 yılında görüldü. İlk duruşmada sanıklar üzerlerine atılı suçlamaları kabul etmedi. Yargılama boyunca kendilerine sorulan sorulara tek bir ağızdan cevap veriyorlar, terör örgütü olduklarını kabul etmiyorlar ancak yargılamanın hiçbir aşamasında ne delillere itiraz ediyorlar ne de çapraz sorgulara katılıyorlardı. Mahkemede kendilerine konseyin başkanın kim olduğunu sorduklarında ise “Bizim bir liderimiz yok. Birlikte demokratik karar alıyorduk” diye ifade veriyorlardı. Kendilerine nasıl planladıklarını, yardım alıp almadıkları soruları yönetilse de bu sorulara cevap vermiyorlardı. Darbeden önceki olaylar hakkındaki konuşmaları, toplantılara katılmaları ve Orgeneral Murat Kaderoğlu ile olan ilişkileri sorulduğunda ise şüphe uyandıran cevaplar veriyorlardı. En sonunda dördüncü duruşma sırasında ilk derece mahkemesinden karar okundu. Kendilerine atfedilen bütün suçlardan suçlu bulunmuşlar ve komuta kademesinin her üyesi beş kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılmıştı. Mahkemece dağıtılan bütün suçlar hesaplandığında toplam ceza on bin yılı geçmekteydi. Dosya kendiliğinden istinaf ve müdafii tarafınca temyiz edildi ve Yargıtay’ın 6 Aralık 2027 yılında tüm cezaları aynen onaması ile komuta kademesi kesin olarak ağırlaştırılmış müebbetle cezalandırıldı.

VII. Yargılamada Uygulanacak Mevzuat:

a. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası:

Cumhuriyetin Nitelikleri Madde 2 – Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir

Değiştirilemeyecek Hükümler Madde 4 – Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez

Devletin Temel Amaç ve Görevleri Madde 5 – Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır

Temel Hak ve Hürriyetlerin Niteliği Madde 12 – Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.

Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması Madde 13 – (Değişik: 3/10/2001-4709/2 md.) Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

Temel Hak ve Hürriyetlerin Kötüye Kullanılamaması Madde 14 – (Değişik: 3/10/2001-4709/3 md.) Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbirisi, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz. Anayasa hükümlerinden hiçbirisi, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz. Bu hükümlere aykırı faaliyette bulunanlar hakkında uygulanacak müeyyideler, kanunla düzenlenir.

Yerleşme ve seyahat hürriyeti Madde 23 – Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir. Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak; Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek; Amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir. (Değişik fıkra: 7/5/2010-5982/3 md.) Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir. Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz

Din ve vicdan hürriyeti Madde 24 – Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. 14 üncü madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir. Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz. Din ve ahlak eğitim ve öğretimi Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır. Bunun dışındaki din eğitim ve öğretimi ancak, kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanuni temsilcisinin talebine bağlıdır. Kimse, Devletin sosyal, ekonomik, siyasi veya hukuki temel düzenini kısmen de olsa, din kurallarına dayandırma veya siyasi veya kişisel çıkar yahut nüfuz sağlama amacıyla her ne suretle olursa olsun dini veya din duygularını yahut dince kutsal sayılan şeyleri istismar edemez ve kötüye kullanamaz.

Düşünce ve kanaat hürriyeti Madde 25 – Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti Madde 26 – Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet Resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayınların izin sistemine bağlanmasına engel değildir. Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine

getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir. (Mülga fıkra: 3/10/2001-4709/9 md.) Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayını engellememek kaydıyla, düşüncüyü açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmaz. (Ek fıkra: 3/10/2001-4709/9 md.) Düşüncüyü açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir.

Basın hürriyeti Madde 28 – Basın hürdür, sansür edilemez. Basımevi kurmak izin alma ve mali teminat yatırma şartına bağlanamaz. (Mülga ikinci fıkra: 3/10/2001-4709/10 md.) Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır. Basın hürriyetinin sınırlanmasında, Anayasanın 26 ve 27 nci maddeleri hükümleri uygulanır. Devletin iç ve dış güvenliğini, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehdit eden veya suç işlemeye ya da ayaklanma veya isyana teşvik eder nitelikte olan veya Devlete ait gizli bilgilere ilişkin bulunan her türlü haber veya yazıyı, yazarlar veya bastırılanlar veya aynı amaçla, basanlar, başkasına verenler, bu suçlara ait kanun hükümleri uyarınca sorumlu olurlar. Tedbir yolu ile dağıtım hakim kararıyla; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle önlenebilir. Dağıtımı önleyen yetkili merci, bu kararını en geç yirmidört saat içinde yetkili hakime bildirir. Yetkili hakim bu kararı en geç kırksekiz saat içinde onaylamazsa, dağıtımı önleme kararı hükümsüz sayılır. Yargılama görevinin amacına uygun olarak yerine getirilmesi için, kanunla belirtilecek sınırlar içinde, hakim tarafından verilen kararlar saklı kalmak üzere, olaylar hakkında yayım yasağı konamaz. Süreli veya süresiz yayınlar, kanunun gösterdiği suçların soruşturma veya kovuşturmasına geçilmiş olması hallerinde hakim kararıyla; Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünün, milli güvenliğin, kamu düzeninin, genel ahlakın korunması ve suçların önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle toplatılabilir. Toplatma kararı veren yetkili merci, bu kararını en geç yirmidört saat içinde yetkili hakime bildirir; hakim bu kararı en geç kırksekiz saat içinde onaylamazsa, toplatma kararı hükümsüz sayılır. Süreli veya süresiz yayınların suç soruşturma veya kovuşturması sebebiyle zapt ve müsaderesinde genel hükümler uygulanır. Türkiye'de yayımlanan süreli yayınlar, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Cumhuriyetin temel ilkelerine, milli güvenliğe ve genel ahlaka aykırı yayımlardan mahkum olma halinde, mahkeme kararıyla geçici olarak kapatılabilir. Kapatılan süreli yayının açıkça devamı niteliğini taşıyan her türlü yayın yasaktır; bunlar hakim kararıyla toplatılır.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı Madde 34 – (Değişik: 3/10/2001-4709/13 md.) Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

Mülkiyet hakkı Madde 35 – Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.

Sanatın ve sanatçının korunması Madde 64 – Devlet, sanat faaliyetlerini ve sanatçıyı korur. Sanat eserlerinin ve sanatçının korunması, değerlendirilmesi, desteklenmesi ve sanat sevgisinin yayılması için gereken tedbirleri alır.

Milletlerarası andlaşmaları uygun bulma Madde 90 – (5) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004- 5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.

b. Türk Ceza Kanunu:

Kasten öldürme Madde 81. - (1) Bir insanı kasten öldüren kişi, müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.

Kasten yaralama Madde 86. - (1) Kasten başkasının vücuduna acı veren veya sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Taksirle yaralama Madde 89. - (1) Taksirle başkasının vücuduna acı veren veya sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

Hakaret Madde 125. - Bir kimseye onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnat eden ya da yakıştırmalarda bulunmak veya sövmek suretiyle bir kimsenin onur, şeref ve saygınlığına saldıran kişi, üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. Mağdurun gıyabında hakaretin cezalandırılabilmesi için fiilin en az üç kişiyle ihtilâl ederek işlenmesi gerekir. Fiilin, mağduru muhatap alan sesli, yazılı veya görüntülü bir iletiyle işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkrada belirtilen cezaya hükmolunur. Hakaret suçunun; a) Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı, b) Dinî, siyasî, sosyal, felsefî inanç, düşünce ve kanaatlerini açıklamasından, değiştirmesinden, yaymaya çalışmasından, mensup olduğu dinin emir ve yasaklarına uygun davranmasından dolayı, c) Kişinin mensup bulunduğu dine göre kutsal sayılan değerlerden bahisle, İşlenmesi hâlinde, cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz. Ceza, hakaretin alenen işlenmesi hâlinde, altıda biri; basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâlinde, üçte biri oranında artırılır. Kurul hâlinde çalışan kamu görevlilerine görevlerinden dolayı hakaret edilmesi hâlinde suç, kurulu oluşturan üyelere karşı işlenmiş sayılır.

Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama Madde 216 - Halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden kimse, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Halkın bir kesimini, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep, cinsiyet veya bölge

farklılığına dayanarak alenen aşağılayan kişi, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Halkın bir kesiminin benimsediği dinî değerleri alenen aşağılayan kişi, fiilin kamu barışını bozmaya elverişli olması hâlinde, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Ortak hüküm Madde 218 - Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Görev sırasında din hizmetlerini kötüye kullanma Madde 219 - (1) İmam, hatip, vaiz, rahip, haham gibi dini reislerden biri vazifesini ifa sırasında alenen hükümet idaresini ve Devlet kanunlarını ve hükümet icraatını takbih ve tezyif ederse bir aydan bir seneye kadar hapis ve adli para cezası ile cezalandırılır veya bunlardan birine hükmolunabilir.

Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak Madde 302- (1) (Değişik: 29/6/2005 – 5377/36 md.) Devlet topraklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir devletin egemenliği altına koymaya veya Devletin bağımsızlığını zayıflatmaya veya birliğini bozmaya veya Devletin egemenliği altında bulunan topraklardan bir kısmını Devlet idaresinden ayırmaya yönelik bir fiil işleyen kimse, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur. (3) Bu maddede tanımlanan suçların işlenmesi dolayısıyla tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Anayasayı ihlal Madde 309- (1) Cebir ve şiddet kullanarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının öngördüğü düzeni ortadan kaldırmaya veya bu düzen yerine başka bir düzen getirmeye veya bu düzenin fiilen uygulanmasını önlemeye teşebbüs edenler ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılırlar. (2) Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur. (3) Bu maddede tanımlanan suçların işlenmesi dolayısıyla tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Cumhurbaşkanına suikast ve fiili saldırı Madde 310- (1) Cumhurbaşkanına suikastte bulunan kişi, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır. Bu fiile teşebbüs edilmesi halinde de suç tamamlanmış gibi cezaya hükmolunur. (2) Cumhurbaşkanına karşı diğer fiili saldırılarda bulunan kimse hakkında, ilgili suça ilişkin ceza yarı oranında artırılarak hükmolunur. Ancak, bu suretle verilecek ceza beş yıldan az olamaz.

Yasama organına karşı suç Madde 311- (1) Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmaya veya Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevlerini kısmen veya tamamen yapmasını engellemeye teşebbüs edenler ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla cezalandırılırlar. (2) Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur.

Hükûmete karşı suç Madde 312- (1) Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen

engellemeye teşebbüs eden kimseye ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir. (2) Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur.

Silâhlı örgüt Madde 314- (1) Bu kısmın dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçları işlemek amacıyla, silahlı örgüt kuran veya yöneten kişi, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Birinci fıkrada tanımlanan örgüte üye olanlara, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir. (3) Suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçuna ilişkin diğer hükümler, bu suç açısından aynen uygulanır.

Askerî komutanlıkların gasbı Madde 317- (1) Kanunen yetkili olmadıkları veya Devlet tarafından memur edilmedikleri halde, bir asker kıtasının veya donanmasının veya savaş gemisinin veya savaş hava filosunun veya bir kale veya müstahkem mevkiin veya bir askerî üssün veya tesisin, bir liman veya şehrin komutasını alanlara müebbet hapis cezası verilir. (2) Kanunen yetkili olmaları veya Devlet tarafından görevlendirilmeleri suretiyle yukarıda gösterilen yerlerin komutanı bulunanlardan, yetkili makamlarca komutanlığı terk etmeleri için verilen emirlere uymayanlara da aynı ceza verilir.

c. Terörle Mücadele Kanunu:

Terörle Mücadele Kanunu madde 1'de gösterilen her türlü olay, oluş ve fiilin gerçekleştirilmesi amacı ile bir örgüte üye olunarak, ya da üye kişi veya kişiler tarafından girişilecek Türk Ceza Kanunu bağlamında suç teşkil eden eylemlerin meydana getirilmesi durumunda Terörle Mücadele Kanunu uygulanacaktır. Bunun dışında Terörle Mücadele Kanunu madde 1'de sayılan amaçları (olay, oluş ve fiil) gerçekleştirmeye yönelik olmaksızın işlenen her türlü suç için Türk Ceza Kanunu uygulanacaktır.

Terör tanımı Madde 1– (Değişik birinci fıkra: 15/7/2003-4928/20 md.) Terör; cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasî, hukukî, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir.

Terör suçlusu Madde 2 – Birinci maddede belirlenen amaçlara ulaşmak için meydana getirilmiş örgütlerin mensubu olup da, bu amaçlar doğrultusunda diğerleri ile beraber veya tek başına suç işleyen veya amaçlanan suçu işlemese dahi örgütlerin mensubu olan kişi terör suçludur. Terör örgütüne mensup olmasa dahi örgüt adına suç işleyenler de terör suçlusu sayılır (...)1.

Terör suçları Madde 3 – (Değişik: 29/6/2006-5532/2 md.) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 302, 307, 309, 311, 312, 313, 314, 315 ve 320 nci maddeleri ile 310 uncu maddesinin birinci fıkrasında yazılı suçlar, terör suçlarıdır.

Terör örgütleri Madde 7 – (Değişik: 29/6/2006-5532/6 md.) Cebir ve şiddet kullanılarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemleriyle, 1 inci maddede belirtilen amaçlara yönelik olarak suç işlemek üzere, terör örgütü kuranlar, yönetenler ile bu örgüte üye olanlar Türk Ceza Kanununun 314 üncü maddesi hükümlerine göre cezalandırılır. Örgütün faaliyetini düzenleyenler de örgütün yöneticisi olarak cezalandırılır. (Değişik ikinci fıkra: 11/4/2013-6459/8 md.) Terör örgütünün; cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösterecek veya övecek ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik edecek şekilde propagandasını yapan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suçun basın ve yayın yolu ile işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır. Ayrıca, basın ve yayın organlarının suçun işlenmesine iştirak etmemiş olan yayın sorumluları hakkında da bin günden beş bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur. (Ek cümle:17/10/2019-7188/13 md.) Haber verme sınırlarını aşmayan veya eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz. Aşağıdaki fiil ve davranışlar da bu fıkra hükümlerine göre cezalandırılır: a) (Mülga: 27/3/2015-6638/10 md.) b) Toplantı ve gösteri yürüyüşü sırasında gerçekleşmese dahi, terör örgütünün üyesi veya destekçisi olduğunu belli edecek şekilde; 1. Örgüte ait amblem, resim veya işaretlerin asılması ya da taşınması, 2. Slogan atılması, 3. Ses cihazları ile yayın yapılması, 4. Terör örgütüne ait amblem, resim veya işaretlerin üzerinde bulunduğu üniformanın giyilmesi. (Ek fıkra: 27/3/2015-6638/10 md.) Terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, kimliklerini gizlemek amacıyla yüzünü tamamen veya kısmen kapatanlar üç yıldan beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Bu suçu işleyenlerin cebir ve şiddete başvurmaları ya da her türlü silah, molotof ve benzeri patlayıcı, yakıcı ya da yaralayıcı maddeler bulundurmaları veya kullanmaları hâlinde verilecek cezanın alt sınırı dört yıldan az olamaz. İkinci fıkrada belirtilen suçların; dernek, vakıf, siyasi parti, işçi ve meslek kuruluşlarına veya bunların yan kuruluşlarına ait bina, lokal, büro veya eklentilerinde veya öğretim kurumlarında veya öğrenci yurtlarında veya bunların eklentilerinde işlenmesi halinde bu fıkradaki cezanın iki katı hükmolunur. (Ek fıkra: 11/4/2013-6459/8 md.) Terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüt adına; a) İkinci fıkrada tanımlanan suçu, b) 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında tanımlanan suçu, c) 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılma suçu, işleyenler hakkında, 5237 sayılı Kanunun 220 nci maddesinin altıncı fıkrasında tanımlanan suçtan dolayı ayrıca ceza verilmez.

Tüzel kişilerin sorumluluğu Madde 8/B- (Ek: 29/6/2006-5532/7 md.) Bu Kanun kapsamına giren suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanununun 60 ıncı maddesine göre bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

d. Ceza Muhakemesi Kanunu:

Tutuklama nedenleri Madde 100 – (1) Kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebilir. İşin önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile ölçülü olmaması halinde, tutuklama kararı verilemez.¹⁰ *(2)* Aşağıdaki hallerde bir tutuklama nedeni var sayılabilir: a) Şüpheli veya sanığın kaçması, saklanması veya kaçacağı şüphesini

uyandıran somut olgular varsa. b) Şüpheli veya sanığın davranışları; 1. Delilleri yok etme, gizleme veya değiştirme, 2. Tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılması girişiminde bulunma, Hususlarında kuvvetli şüphe oluşturuyorsa. (3) Aşağıdaki suçların işlendiği hususunda somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı halinde, tutuklama nedeni var sayılabilir:11 a) 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan; 1. Soykırım ve insanlığa karşı suçlar (madde 76, 77, 78), 2. (Ek:6/12/2019-7196/58 md.)13 Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80) 3. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83), 4.(Ek: 6/12/2006 – 5560/17 md.) Kasten yaralama (madde 86, fıkra 3, bent b, e ve f) ve neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama (madde 87),14 5. İşkence (madde 94, 95) 6. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102), 7. Çocukların cinsel istismarı (madde 103), 8.(Ek: 6/12/2006 – 5560/17 md.) Hırsızlık (madde 141, 142) ve yağma (madde 148, 149), 9. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188), 10. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fıkralar hariç, madde 220), 11. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 307, 308), 12. Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315), b) 10.7.1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları. c) 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu. d) 10.7.2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar. e) 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar. f) 31.8.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 110 uncu maddesinin dört ve beşinci fıkralarında tanımlanan kasten orman yakma suçları. g) (Ek: 27/3/2015-6638/14 md.) 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 33 üncü maddesinde sayılan suçlar. h) (Ek: 27/3/2015-6638/14 md.) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen suçlar. i) (Ek:12/5/2022-7406/9 md.) Kadına karşı işlenen kasten yaralama suçu. j) (Ek:12/5/2022-7406/9 md.) Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu. (4) (Değişik: 2/7/2012-6352/96 md.) Sadece adlî para cezasını gerektiren suçlarda veya vücut dokunulmazlığına karşı kasten işlenenler hariç olmak üzere hapis cezasının üst sınırı iki yıldan fazla olmayan suçlarda tutuklama kararı verilemez.

Tutuklama kararı Madde 101 – (1) Soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından, kovuşturma evresinde sanığın tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen mahkemece karar verilir. Bu istemlerde mutlaka gerekçe gösterilir ve adlî kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını belirten hukukî ve fiilî nedenlere yer verilir. (2) (Değişik: 2/7/2012-6352/97 md.) Tutuklamaya, tutuklamanın devamına veya bu husustaki bir tahliye isteminin reddine ilişkin kararlarda; a) Kuvvetli suç şüphesini, b) Tutuklama nedenlerinin varlığını, c) Tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunu, d) (Ek:8/7/2021-7331/14 md.) Adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını, gösteren deliller somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça gösterilir. Kararın içeriği şüpheli veya sanığa sözlü olarak bildirilir, ayrıca bir örneği yazılmak suretiyle kendilerine verilir ve bu husus kararda belirtilir. (3) Tutuklama istenildiğinde, şüpheli veya sanık, kendisinin seçeceği veya baro tarafından görevlendirilecek bir müdafinin yardımından

yararlanır. (4) Tutuklama kararı verilmezse, şüpheli veya sanık derhâl serbest bırakılır. (5) Bu madde ile 100 üncü madde gereğince verilen kararlara itiraz edilebilir

Tutuklulukta geçecek süre Madde 102 – (1) (Değişik: 6/12/2006 – 5560/18 md.) Ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde tutukluluk süresi en çok bir yıldır. Ancak bu süre, zorunlu hallerde gerekçeleri gösterilerek altı ay daha uzatılabilir. (2) Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde, tutukluluk süresi en çok iki yıldır. Bu süre, zorunlu hallerde, gerekçesi gösterilerek uzatılabilir; uzatma süresi toplam üç yılı, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlarda beş yılı geçemez. (3) Bu maddede öngörülen uzatma kararları, Cumhuriyet savcısının, şüpheli veya sanık ile müdafinin görüşleri alındıktan sonra verilir. (4) (Ek:17/10/2019-7188/18 md.) Soruşturma evresinde tutukluluk süresi, ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işler bakımından altı ayı, ağır ceza mahkemesinin görevine giren işler bakımından ise bir yılı geçemez. Ancak, Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve toplu olarak işlenen suçlar bakımından bu süre en çok bir yıl altı ay olup, gerekçesi gösterilerek altı ay daha uzatılabilir. (5) (Ek:17/10/2019-7188/18 md.) Bu maddede öngörülen tutukluluk süreleri, fiili işlediği sırada on beş yaşını doldurmamış çocuklar bakımından yarı oranında, on sekiz yaşını doldurmamış çocuklar bakımından ise dörtte üç oranında uygulanır.

Adli kontrol Madde 109 – (1) (Değişik: 2/7/2012-6352/98 md.) Bir suç sebebiyle yürütülen soruşturmada, 100 üncü maddede belirtilen tutuklama sebeplerinin varlığı halinde, şüphelinin tutuklanması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilebilir. (2) Kanunda tutuklama yasağı öngörülen hallerde de, adli kontrole ilişkin hükümler uygulanabilir. (3) Adli kontrol, şüphelinin aşağıda gösterilen bir veya birden fazla yükümlülüğe tabi tutulmasını içerir: a) Yurt dışına çıkamamak. b) Hâkim tarafından belirlenen yerlere, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurmak. c) Hâkimin belirttiği merci veya kişilerin çağrılarına ve gerektiğinde meslekî uğraşlarına ilişkin veya eğitime devam konularındaki kontrol tedbirlerine uymak. d) Her türlü taşıtları veya bunlardan bazılarını kullanamamak ve gerektiğinde kaleme, makbuz karşılığında sürücü belgesini teslim etmek. e) Özellikle uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla, hastaneye yatmak dahil, tedavi veya muayene tedbirlerine tâbi olmak ve bunları kabul etmek. f) Şüphelinin parasal durumu göz önünde bulundurularak, miktarı ve bir defada veya birden çok taksitlerle ödeme süreleri, Cumhuriyet savcısının isteği üzerine hâkimce belirlenecek bir güvence miktarını yatırmak. g) Silâh bulunduramamak veya taşıyamamak, gerektiğinde sahip olunan silâhları makbuz karşılığında adli emanete teslim etmek. h) Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim tarafından miktarı ve ödeme süresi belirlenecek parayı suç mağdurunun haklarını güvence altına almak üzere aynî veya kişisel güvenceye bağlamak. i) Aile yükümlülüklerini yerine getireceğine ve adli kararlar gereğince ödemeye mahkûm edildiği nafakayı düzenli olarak ödeyeceğine dair güvence vermek. j) (Ek: 2/7/2012-6352/98 md.) Konutunu terk etmemek. k) (Ek: 2/7/2012-6352/98 md.) Belirli bir yerleşim bölgesini terk etmemek. l) (Ek: 2/7/2012-6352/98 md.) Belirlenen yer veya bölgelere gitmemek. (4) (Ek: 25/5/2005 – 5353/14 md.)¹⁹ (Mülga: 2/7/2012-6352/98 md.) (Yeniden

Düzenleme:14/4/2020-7242/15 md.) Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremediği 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca tespit edilen şüpheli ile gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadın şüphelinin tutuklanması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilebilir. Hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükümle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması hâlinde, UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi de adli kontrol kararı verebilir. (5) Hâkim veya Cumhuriyet savcısı (d) bendinde belirtilen yükümlülüğün uygulamasında şüphelinin meslekî uğraşlarında araç kullanmasına sürekli veya geçici olarak izin verebilir. (6) Adli kontrol altında geçen süre, şahsî hürriyeti sınırlama sebebi sayılarak cezadan mahsup edilemez. Bu hüküm, maddenin üçüncü fıkrasının (e) ve (j) bentlerinde belirtilen hallerde uygulanmaz. (Ek cümle:8/7/2021-7331/15 md.) Ancak, (j) bendinde belirtilen konutunu terk etmemek yükümlülüğü altında geçen her iki gün, cezanın mahsubunda bir gün olarak dikkate alınır.20 (7) (Ek: 6/12/2006 – 5560/19 md.) Kanunlarda öngörülen tutukluluk sürelerinin dolması nedeniyle salıverilenler hakkında adli kontrole ilişkin hükümler uygulanabilir.

Duruşmanın sona ermesi ve hüküm Madde 223 – (1) Duruşmanın sona erdiği açıklandıktan sonra hüküm verilir. Beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, mahkûmiyet, güvenlik tedbirine hükmedilmesi, davanın reddi ve düşmesi kararı, hükümdür. (2) Beraat kararı; a) Yüklenen fiilin kanunda suç olarak tanımlanmamış olması, b) Yüklenen suçun sanık tarafından işlenmediğinin sabit olması, c) Yüklenen suç açısından failin kast veya taksirinin bulunmaması, d) Yüklenen suçun sanık tarafından işlenmesine rağmen, olayda bir hukuka uygunluk nedeninin bulunması, e) Yüklenen suçun sanık tarafından işlendiğinin sabit olmaması, Hallerinde verilir. (3) Sanık hakkında; a) Yüklenen suçla bağlantılı olarak yaş küçüklüğü, akıl hastalığı veya sağır ve dilsizlik hali ya da geçici nedenlerin bulunması, b) (Değişik: 25/5/2005 - 5353/30 md.) Yüklenen suçun hukuka aykırı fakat bağlayıcı emrin yerine getirilmesi suretiyle veya zorunluluk hali ya da cebir veya tehdit etkisiyle işlenmesi, c) Meşru savunmada sınırın heyecan, korku ve telaş nedeniyle aşılması, d) Kusurluluğu ortadan kaldıran hataya düşülmesi, Hallerinde, kusurunun bulunmaması dolayısıyla ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilir. (4) İşlenen fiilin suç olma özelliğini devam ettirmesine rağmen; a) Etkin pişmanlık, b) Şahsî cezasızlık sebebinin varlığı, c) Karşılıklı hakaret, d) İşlenen fiilin haksızlık içeriğinin azlığı, Dolayısıyla, faile ceza verilmemesi hallerinde, ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilir. (5) Yüklenen suç işlendiğinin sabit olması halinde, sanık hakkında mahkûmiyet kararı verilir. (6) Yüklenen suç işlendiğinin sabit olması halinde, belli bir cezaya mahkûmiyet yerine veya mahkûmiyetin yanı sıra güvenlik tedbirine hükmolunur. (7) Aynı fiil nedeniyle, aynı sanık için önceden verilmiş bir hüküm veya açılmış bir dava varsa davanın reddine karar verilir. (8) Türk Ceza Kanununda öngörülen düşme sebeplerinin varlığı ya da soruşturma veya kovuşturma şartının gerçekleşmeyeceğinin anlaşılması hallerinde, davanın düşmesine karar verilir. Ancak, soruşturmanın veya kovuşturmanın yapılması şarta bağlı tutulmuş olup da şartın henüz gerçekleşmediği anlaşılırsa; gerçekleşmesini beklemek üzere, durma kararı verilir. Bu karara itiraz edilebilir. (9) Derhâl beraat kararı verilebilecek hâllerde durma, düşme veya ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilemez. (10) Adli yargı dışındaki bir yargı merciine yönelik görevsizlik kararı kanun yolu bakımından hüküm sayılır.

e. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi:

Madde 1: İnsan haklarına saygı yükümlülüğü Yüksek Sözleşmeci Taraflar kendi yetki alanları içinde bulunan herkesin, bu Sözleşme'nin birinci bölümünde açıklanan hak ve özgürlüklerden yararlanmalarını sağlarlar.

Madde 5: Özgürlük ve güvenlik hakkı 1. Herkes özgürlük ve güvenlik hakkına sahiptir. Aşağıda belirtilen haller dışında ve yasanın öngördüğü usule uygun olmadan hiç kimse özgürlüğünden yoksun bırakılamaz: a) Kişinin, yetkili bir mahkeme tarafından verilmiş mahkumiyet kararı sonrasında yasaya uygun olarak tutulması; b) Kişinin, bir mahkeme tarafından yasaya uygun olarak verilen bir karara uymaması sebebiyle veya yasanın öngördüğü bir yükümlülüğün uygulanmasını sağlamak amacıyla yasaya uygun olarak yakalanması veya tutulması; c) Kişinin bir suç işlediğinden şüphelenmek için inandırıcı sebeplerin bulunduğu veya suç işlemesine ya da suçu işledikten sonra kaçmasına engel olma zorunluluğu kanaatini doğuran makul gerekçelerin varlığı halinde, yetkili adli merci önüne çıkarılmak üzere yakalanması ve tutulması; (.....) 4. Yakalama veya tutulma yoluyla özgürlüğünden yoksun kılınan herkes, tutulma işleminin yasaya uygunluğu hakkında kısa bir süre içinde karar verilmesi ve, eğer tutulma yasaya aykırı ise, serbest bırakılması için bir mahkemeye başvurma hakkına sahiptir. 5. Bu madde hükümlerine aykırı bir yakalama veya tutma işleminin mağduru olan herkes tazminat hakkına sahiptir.

Madde 9: Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü 1. Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne sahiptir; bu hak, din veya inanç değiştirme özgürlüğü ile tek başına veya topluca, kamuya açık veya kapalı ibadet, öğretim, uygulama ve ayin yapmak suretiyle dinini veya inancını açıklama özgürlüğünü de içerir. 2. Din veya inancını açıklama özgürlüğü, sadece yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda kamu güvenliğinin, kamu düzeninin, genel sağlık veya ahlakın ya da başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli sınırlamalara tabi tutulabilir.

Madde 10: İfade özgürlüğü 1. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar. Bu madde, Devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine tabi tutmalarına engel değildir. 2. Görev ve sorumluluklar da yükleyen bu özgürlüklerin kullanılması, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayılmasının önlenmesi veya yargı erkinin yetki ve tarafsızlığının güvence altına alınması için gerekli olan bazı formaliteler, koşullar, sınırlamalar veya yaptırımlara tabi tutulabilir.

Madde 11: Toplantı ve dernek kurma özgürlüğü 1. Herkes barışçıl olarak toplanma ve dernek kurma hakkına sahiptir. Bu hak, çıkarlarını korumak amacıyla başkalarıyla birlikte sendikalar kurma ve sendikalara üye olma hakkını da içerir.

Madde 14: Ayrımcılık yasağı Bu Sözleşme’de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya toplumsal köken, ulusal bir azınlığa aidiyet, servet, doğum başta olmak üzere herhangi başka bir duruma dayalı hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin sağlanmalıdır

VIII. Ağır Ceza Mahkemesi Komitesi Hakkında:

a. Mahkemede Usul:

Themis Court Simulations 2024 konferansı Ağır Ceza Mahkemesi komitesi, konferans tarafından düzenlenmiş ve onaylanmış Ağır Ceza Mahkemesi Yargılama Kuralları belgesi hükümlerince işleyecek ve yönetilecektir. Her ne kadar mahkeme Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemeleri Kanunu ve sair mevzuata uygun yargılama eda edecekse de birincil olarak bu belge uygulanacak ve belge ile ilgili mevzuatın çelişmesi durumunda belge uygulanacaktır.

b. Yargılama Öncesi Oluşan Olaylar:

Themis Court Simulations 2024 konferansı Ağır Ceza Mahkemesi komitesi, esas incelemesi ve ceza muhakemesi yapacağı işbu davada kovuşturma öncesi tüm sanıklara tutuklama kararı verilmiş ve Profesör Dr. Kemal Tandoğan’ın davası işbu dava dosyası ile birleştirilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti Tüzel Kişisi ise mağdur olarak belirlenmiş ve davaya katılmasına Cumhurbaşkanlığı temsili ile uygun görülmüştür.

c. Yargılamada Esas Hakkında Alınması Gereken Kararlar:

Ağır Ceza Mahkemesi komitesi bu yılki dava konusu; 24 Aralık 2026 yılında gerçekleştirilen darbe girişimi ve darbe girişimi arkasında olan “*Anayasayı Koruma Terör Örgütü*” silahlı örgütü ile yargılamada sanık sıfatı taşıyacak isimlerin bağlantısı ve ilişkisi olup olmadığı ve darbe girişimine katkı sağlayıp sağlamadıkları olacaktır. Sanık listesi şu şekildedir;

- Murat Kaderoğlu: I. Ordu Komutanı,
- Ebru Karatürk: Milli Voleybolcu,
- Lal Kircioğlu: Milli Voleybolcu,
- Yüksel Saraç: İstiklalspor Yönetim Kurulu Başkanı,
- Mutlu Saraç: Saraç Holding Yönetim Kurulu Başkanı,
- Aydın Saraç: Saraç Holding Yönetim Kurulu Üyesi,
- Haldun Değirmencioğlu: Türkiye Sanayiciler Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı,
- Korkmaz Yener: Türkiye Sanayiciler Federasyonu İstişare Kurulu Başkanı,
- Aziz Yıldırım: İstiklalspor ve Yüksel Saraç avukatı,
- Fahir İzmirli: Gazeteci,
- David İshak Fresko: Fresko Gıda Yönetim Kurulu Başkanı,
- İlker Sağlam: Ankara Cumhuriyet Başsavcısı,
- Profesör Dr. Kemal Tandoğan: Akademisyen,
- Profesör Dr. Yeter Erbulan: Akademisyen,
- Profesör Dr. Melda Öner Baysal: Kemalist Akademisyenler Derneği Başkanı,
- Tümer Yalvaç: Binbaşı,
- Arzu Malbora: Sanatçı,
- Savaş Atay: Sanatçı,

- Aylin Doğan: Sanatçı,
- Erdal Özbeşikçi: Türk Tiyatroları Derneği Başkanı

İşbu dava dosyası kovuşturması ve yargılamasında hüküm tesis edilirken şu hususlara cevap verilmesi zorunludur;

- Sanık listesinde bulunan ve iddianamede suç atfedilen isimlerin tutukluluk halleri devam etmeli midir ?
- Sanık listesinde bulunan ve iddianamede suç atfedilen isimler Anayasayı Koruma Terör Örgütü ile iltisakı nedir ?
- Sanık listesinde bulunan ve iddianamede suç atfedilen isimler 24 Aralık Darbe Girişimi suçu ile ilişkileri nedir?
- Sanık listesinde bulunan ve iddianamede suç atfedilen isimler suç işleme saiki ile hareket etmişler midir ?
- Sanık listesinde bulunan ve iddianamede suç atfedilen isimler hangi suçları işlemişlerdir ?
- Sanık listesinde bulunan ve iddianamede suç atfedilen isimler işledikleri suçlardan nasıl bir ceza almalıdırlar ?

d. Davanın Önemi:

Themis Court Simulations 2024 Ağır Ceza Mahkemesi komitesinde işlenecek olan bu dava, toplumun her kesiminden vatandaşların almış olduğu bazı aksiyonların ve sarf ettikleri bazı sözlerin ceza hukuku ve terör kavramı ile ilişkisini konu alacak ve düşünce ve ifade yayma hürriyeti, basın özgürlüğü, sanat icra etme özgürlüğü ve dernek kurma özgürlüğü ile bu özgürlüklerin sınırlarını Ceza yargılaması sırasında çizeceklerdir. Ayrıca ilk defa Müdahil makamı denenecek ve Ceza Muhakemesi Hukuku üç taraflı bir şekilde model edilecektir.

KAYNAKÇA:

1. Yakalama ve Gözaltına Alma Koruma Tedbirleri (Dr. Pervin AKSOY İPEKÇİOĞLU)
2. Türkiye ve Terörizm (Türkiye Barolar Birliği Haziran 2006 Birinci Baskı)
3. Terör Suçlarında Soruşturma Aşamasında Müdafii ve Şüpheli İlişkileri (Doç. Dr. Muharrem ÖZEN, Arş. Gör. Mustafa ÖZEN)
4. İfade Özgürlüğü Bağlamında Tehlike Suçlarının Düzenlenişine İlişkin Bir Değerlendirme (Ar. Gör. Aslı Ekin YILMAZ)
5. Türk Ceza Hukuku Mevzuatı (İzzet ÖZGENÇ)
6. Ceza Hukukunda Terör Örgütü Kavramı (Faruk TURİNAY)
7. Türk Ceza Hukukunda Örgütlü Suçluluk (Zeki HAFIZOĞULLARI, Günal KURŞUN)
8. Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma Suçu (A. Caner YENİDÜNYA, Zafer İÇER)
9. Türk Ceza Kanununun 141 ve 142. Maddelerine İlişkin Tartışmalarda Devlet ve Sınıflar (Yrd. Doç. Dr. Cangül ÖRNEK)
10. 03.12.1951 Tarihli 7979 Sayılı Resmi Gazete (Cumhurbaşkanlığı Resmi Gazete Başkanlığı)

11. CMK M. 252 Gereğince Özel Soruşturma ve Kovuşturma Usulleri (Cumhur ÖZER)
12. Türk Ceza Hukuku Reformu: Dünyü, Bugünü ve Yarını (Adem SÖZÜER)
13. 5237 Sayılı Ceza Kanununa İlişkin Eleştiriler (Mustafa ÖZEN)
14. 1858 Tarihli Ceza Kanunnamesi İle 1926 Tarihli Türk Ceza Kanunu'nun Foucaultcu Perspektiften Karşılaştırılması (Arş. Gör. Aydın Furkan KAYNAK)
15. HSK Ceza Mahkemeleri Tavsiye Listesi (Hakimler ve Savcılar Kurulu Başkanlığı)
16. Türk Ceza Kanunu (Mevzuat.Gov.)
17. Ceza Muhakemeleri Kanunu (Mevzuat.Gov.)
18. Terörle Mücadele Kanunu (Mevzuat. Gov)
19. Anayasa (Mevzuat.Gov.)